Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 88 (2090) ♦ Вівторок, 18 травня 1999 року ♦ Ціна договірна

Поспішати, але не гарячкувати

Протягом останніх двох тижнів роботи Верховної Ради ситуація з розглядом законопроектів стабілізувалася, наголосив на нараді керівництва парламенту з головами комітетів і лідерами фракцій перший заступник Голови ВР Адам Мартинюк. За минулі сесійні тижні прийнято 26 законів.

Порядок денний нинішнього тижня насичений економічною проблематикою. Насамперед це бюджетна і податкова політика. У вівторок буде заслухано звіт уряду про виконання держбюджету за перший квартал року, і депутати визначатимуться з пропозиціями щодо внесення змін до закону про держбюджет на поточний рік. Нині на розгляді у ВР два законопроекти про внесення змін до бюджету. У середу планують заслухати проект Бюджетного кодексу, вироблений у комітетах ВР, і урядовий проект про бюджетний устрій і бюджетний процес. За словами А. Мартинюка, проблема полягає в тому, що парламентаріям досі ще не вдалося порозумітися з Кабінетом міністрів, щоб винести у зал погоджений документ.

(Закінчення на 2-й стор.).

Офіційно

Забили цвяхи, посадили дерева, поговорили про Косово...

Саміт глав держав Центральної Європи розвіяв-таки скепсис частини львів'ян, які сумнівалися: чи варто витрачати стільки коштів і зусиль «під час чуми», аби два дні порозважати президентів. Адже ті, підсумовуючи свої враження, розповідали журналістам: йдеш містом і дивуєшся, бо побачив куточок Відня (Праги, Будапешта...). Хочеться вірити, що наданий Львову європейський лиск після від'їзду високих гостей не потьмяніє.

(Закінчення на 12-й стор.).

18 травня

✔ 1569 р. Люблінська унія — приєднання українських земель до Польщі.

✔ 1876 р. Вийшов «емський» указ російського уряду про заборону українського слова й письменства.

✔ 1994 р. Обрання О. Мороза Головою Верховної Ради України.

✔ 1995 р. Верховна Рада України ухвалила закон про державну владу і місцеве самоврядування в Україні.

У номер

На вихідні випала злива партійних з'їздів

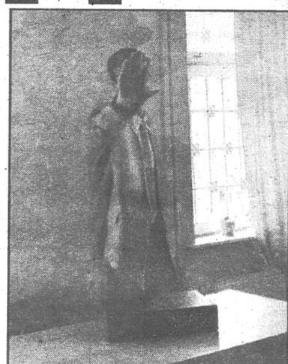
Усього за минулі вихідні відбулося тринадцять партійних з'їздів та тему: вибори Президента і як боротися за свого претендента. 8-й позачерговий з'їзд ПСПУ благословив на президентський марафон свого лідера Наталю Вітренко, хоча б для того, щоб, ставши главою держави, вона змогла провести референдум для... «відміни інституту президентства і зміни злочинного курсу реформ у країні». Ліберали України симпатії віддали нинішньому Президентові: для продовження курсу реформ іншого поводиря вони поки що не бачать. З'їзд УСДП одностайно висунув у претенденти кандидатуру свого лідера Василя Онопенка.

Всеукраїнське об'єднання «Державна самостійність України» підтримало в президентських амбіціях генерала Євгена Марчука, Конгрес українських націоналістів перевагу віддав «власному» генералові — Іванові Біласу.

Висуненням претендентів уже в п'ятницю ввечері зайнялися і на численних зборах виборців: у Києві, Харкові, Дніпропетровську, Донецьку. Найпопулярніші «герої» — Леонід Кучма, Олександр Мороз, Геннадій Удовенко.

(Продовження теми на 2, 4-й стор.).

ДЕБАТИ про свободу преси

Точка зору

Зварена на «кухні» столичної прокуратури провокація проти колишнього головного редактора «Правды Украины» Олександра Горобця розвалюється на «дегустації» в судовому засіданні.

(Закінчення на 16-й стор.).

На знімках: невже Олександр Горобець оце якраз і посідає місце опозиційного редактора в новій Україні? Представник міськпрокуратури Кузовкін ховається від об'єктиву. Що, соромиться своєї ролі в процесі?

Закон України «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях»

10

Соціальний бюджет: як вилами по воді...

14

Більшість іще не визначилася

Міжнародним центром соціологічних досліджень 13—14 травня проведено опитування 1250 мешканців Києва, що пропорційно представляють усі основні соціально-демографічні групи дорослого населення міста. За даними опитування, Олександр Омельченко, як і раніше, лідирує серед претендентів на посаду міського голови. Йому готові віддати свої голоси 32,4 відсотка опитаних. На другому місці йде Григорій Суркіс, за якого збираються голосувати 16,7 відсотка респондентів. У Валерія Бабича близько 5 відсотків прихильників, а решта кандидатів разом не набирають і 3 відсотків підтримки. 38,6 відсотка опитаних ще не вирішили, кому віддати свій голос. 4,4 відсотка проголосують проти всіх кандидатів.

Познайомив «Голос України»

Хтозна, чи зустрілися б коли-небудь лікар із села Клевань Ярослав Серветник і тракторист із села Більська Воля Володимирецького району Володимир Кізім, якби не «Голос України». Хоча смаки та уподобання в них різні, проте є й спільне — обидва передплачують нашу газету. А цього року їм пощастило — стали призерами лотереї, яка розігрувалася серед передплатників газети, а отже, володарями призів: набору меблів «Гостиний» та однотумбового столу, що їх люб'язно надав спонсор лотереї колектив ВАТ «Костопільський домобудівний комбінат», який очолює Іван Вовчук.

(Закінчення на 14-й стор.).

Фото Юрія КУХАРЧУКА.

❍ В Одесі вбито голову обласного арбітражного суду та директора місцевої телекомпанії.

❍ До енергосистеми під'єднано 2-й енергоблок Південно-Української АЕС.

❍ В Одеській області з підозрою на сальмонельоз госпіталізовано 59 дітей.

P.S.

У номер

✔ **Київ**

Податкова система — предмет спільної праці

14 травня Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко провів нараду з питань підготовки до розгляду в парламенті проектів Податкового кодексу. В ній узяли участь представники профільних комітетів Верховної Ради, Кабінету міністрів, Державної податкової адміністрації, відповідних міністерств.

Відкриваючи нараду, Олександр Ткаченко нагадав, що сесія протягом тижня розглянула кілька проектів концепції реформування податкової системи. Уряд зобов'язаний провести їх експертизу і до червня внести на розгляд парламенту свій проект Податкового кодексу. Завдання учасників наради, розробників — доопрацювати й узгодити один-два варіанти законопроекту, з яких можна було б в оптимальні терміни прийняти один, щоб на його основі вести бюджетний процес наступних років.

Думками з обговорюваного питання поділилися віце-прем'єр-міністр Сергій Тигипко, голови парламентських комітетів Юлія Тимошенко та Станіслав Гуренко; міністр фінансів Ігор Мітюков, інші учасники наради. Для випробування, набуття досвіду щодо радикальної перебудови податкової системи пропонувалося спочатку провести експеримент в окремому регіоні.

Голова Верховної Ради, підбиваючи підсумки розмови, закликав без поспіху, але послідовно вдосконалювати податкову політику. Цьому й прислужиться парламентський розгляд на наступному тижні найприйнятнішого варіанта Податкового кодексу.

Прес-служба Верховної Ради України.

КС благословив вибори міського голови

Постанова про вибори київського міського голови є чинною

Конституційний Суд України розглянув справу за конституційним поданням 48 народних депутатів України про конституційність Постанови Верховної Ради України «Про призначення виборів київського міського голови» від 2 березня ц. р.

Заслухавши суддю-доповідача Петра Євграфова та дослідивши матеріали справи, Конституційний суд України встановив: у названому конституційному поданні не наведено належного правового обгрунтування тверджень про неконституційність відповідної постанови.

Виходячи з цього, КС ухвалив: відмовити у відкритті конституційного провадження за даним конституційним поданням народних депутатів через його невідповідність вимогам, передбаченим Конституцією та Законом «Про Конституційний суд України». Ухвала є остаточною і не може бути оскарженою.

Прес-служба Конституційного суду України.

Поспішати, але не гарячкувати

(Початок на 1-й стор.).

До порядку денного, за наявності часу, пропонувалося внести і підготовлений бюджетним комітетом проект Податкового кодексу. Однак його проходження у сесійному залі знову під знаком питання. Адже проект від комітету не сприймає і не підтримує уряд. На думку учасників наради, не варто розглядати неузгоджені законопроекти. З прийняттям Податкового кодексу поспішати треба, але не слід гарячкувати, бо він працюватиме вже на бюджет 2001 року.

Парламентарії зійшлися на тому, що при обговоренні змін до бюджету варто подумати над зниженням ставок податків для вітчизняних товаровиробників.

Наступного сесійного тижня депутати також намагатимуться подолати президентське вето на закон про Конституційний суд, розглянуть деякі законопроекти, зокрема — про спеціальну економічну зону «Славутич», внесення змін до закону про єдиний митний тариф, постанову ВР стосовно надання житла народним депутатам, заслухають Генпрокурора стосовно проблеми з трансляцією сесії.

✔ **Фотофакт**

Кримчани нагородили почесними грамотами Президії ВР АРК усіх політиків ВР України, хто вніс особистий вклад в підготовку і прийняття кримської Конституції.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

На вихідні випала злива. Партійних з'їздів

Кажемо «Леонід Кучма», маємо на увазі «СДПУ(о)». О!

З'їзд СДПУ(о) на відміну від усіх попередніх, за самовизначенням багатьох промовців-делегатів, мав «доленосне значення». Воно полягало в так само «доленосному рішенні» — висуненні Леоніда Кучми претендентом на кандидата в Президенти. За що присутні на з'їзді соціал-демократи (об'єднані) проголосували майже одностайно: з 293 делегатів лише чотири не підтримали нинішнього провідника нації (заступник голови партії Микола Зарицький на знак протесту навіть припинив своє членство в ній) і один утримався. Отже, помилився голова СДПУ(о) Віктор Медведчук, коли у майже годинній доповіді зазначив: «Найскладніше питання, яке має вирішити з'їзд, це висунути претендентом на кандидата в Президенти Леоніда Кучму». Насправді, як бачимо, нічого складного: проголосували майже зі 100-відсотковою одностайністю, як і належить об'єднаним...

Не виявити таку зворушливу спільність позицій після переконливих аргументів лідера і представників з регіонів принаймні було б непристойним. І не гідним членів партії, засаднича програма якої дивовижно збігається з поглядами самого Леоніда Даниловича, який, хто не знає, є «провідником соціал-демократичної ідеології». Більше того, відкрив таємницю Віктор Медведчук, Леонід Кучма пообіцяв йому, що в разі перемоги на жовтневих виборах стане ще активнішим соціал-демократом у прямому розумінні: зміцнить СДПУ(о) власним членством.

Хоча нинішня ситуація в державі не спонукає до оптимізму, доповідач окреслив її «без драматичних особливостей», бо «жодну драму не можна порівняти з цією ситуацією». І це зрозуміло. «Важко бути патріархом держави, де влада йде від народу і до нього не повертається». Зрозуміло й інше: «Зараз не час з'ясовувати, хто винен, хоч і на це є конкретні відповіді». Ключ до вирішення усіх проблем — «становлення суспільного порозуміння». Зразок такого порозуміння і дає нам об'єднання «об'єднаних» довкола нині діючого Президента.

На користь Леоніда Кучми наводилося багато аргументів (партія не відповідає за тих присутніх-неделегатів, хто тихими іронічними репліками з місць міняв знак «плюс» на «мінус».) До заслуг Президента належить: прийняття Конституції, створення Конституційного суду, налагодження зв'язків з Росією, проведення грошової реформи, запровадження адресної допомоги непрацездатним, забезпечення населення продуктами харчування і ліками, рівне ставлення держави до всіх релігій і конфесій. Звичайно, визнав доповідач, Леонід Данилович ще не все виконав з того, що обіцяв п'ять років тому: «Програма Леоніда Кучми була надто масштабною, щоб устигнути її виконати. Масштабною не за змістом, а за терміном її виконання» (кінець цитати). Крім того, не тільки Президент винен у «порушенні термінів». Відповідальність має розділити і законодавча, і виконавча влада. Глава держави «не може діяти, обминаючи відповідні закони». Очевидно, лідер соціал-демократів (о) як заступник Голови Верховної Ради краще знає, що це «неефективні закони, прийняті політично неструктурованим парламентом».

Та, попри дрібні недоліки в діяльності нинішнього Президента, «рейтинг Кучми носить інтегральний характер». Цю «об'єктивну оцінку» об'єднані соціал-демократи зроблять «надбанням якомога ширшого кола населення». Бо тільки з ним у цього «кола» повинні пов'язувати, даруйте, пов'язують надії на «продовження курсу реформ», на «стабільність і взаєморозуміння в суспільстві», а в самої партії — на «можливість впливати на політику і надалі».

— Переможе Кучма, зростуть наші ставки, з'явиться шанс одержати владу, — так відверто і висловився один з промовців. — На добро треба відповідати добром.

І партія відповіла. Тепер черга — за Президентом.

(Закінчення на 4-й стор.).

З «Київської Русі» — до соціалізму

Найбільший столичний кінозал «Київської Русі» був переповнений: у VII з'їзді СПУ (другий етап) брали участь 409 делегатів та 1200 запрошених з усіх областей України та Автономної Республіки Крим.

На червоній матерії, що за звичайних обставин слугує завісою сцени, на тонкому тросику колихався профіль Леніна, на стінах лозунги «Мороз — мільйони робочих рук. Кучма — мільйони безробітних». Майже по всьому периметру залу — плакати, з яких на тлі золотоверхих церковних куполів усміхається лідер соціалістів, вгорі і внизу плаката заклики: «Підтримаємо Олександра Мороза. Тільки О. Мороз здатен перемогти Л. Кучму».

Усе це не тільки з перших хвилин визначало мету з'їзду, а й налаштовувало до певної міри на урочистий настрій. Відкриваючи з'їзд, голова Соцпартії України Олександр Мороз сказав, що, за його переконанням, до передвиборної платформи соціалістів приєднається ще 15 політичних партій України.

Передвиборна платформа Олександра Мороза — короткий, стислий документ, над яким попрацювали кращі уми партії, має аналітичний і наступальний характер, що підкреслено вже в самій назві документа «Маніфест нового курсу України». Пафос маніфесту спрямований передусім на «відсторонення режиму Л. Кучми від влади», який «має кланово-мафіозний, бандократичний характер», і проголошення «нового курсу України —шлях до налагодження достойного нас і наших дітей життя, не повернення назад, а шлях вперед — до справжнього соціалізму».

Документ роздали делегатам заздалегідь для ознайомлення, а тому обговорення почалося без розкачки, жваво і досить емоційно. Оратори підкреслювали вірність Олександра Мороза ідеалам соціалізму, його стійкість і принциповість щодо «зрадництва з боку лівих і цькування з боку правих», наголошували на тому, що Мороз надовго, соціалізм — назавжди», бажали своєму лідеру «побільше металу в голосі», засуджували «антиморозівську позицію комуністичної преси», поділяли переконання свого провідника, що «злодій в хаті», і його не треба шукати десь.

З'їзд одностайно схвалив кандидатуру Олександра Мороза на кандидата у Президенти від СПУ, а також його передвиборну платформу. Після голосування зал стоячи заспівав «Інтернаціонал», щоправда, російською мовою, бо українських слів, очевидно, більшість депутатів не знала. Під час урочистого виконання «Інтернаціоналу» згори здавалося, що зал припорошений снігом — це піднялися сивочолі ветерани.

З промовою на з'їзді виступив голова Соцпартії України Олександр Мороз, який охарактеризував економічне та політичне становище України, підкреслив, що «правляча верхівка довела свою повну неспроможність впливати на виробництво та економіку» і закликав мобілізувати всі сили для усунення Л. Кучми від влади.

Олександр Мороз виклав стратегію співробітництва з іншими партіями, яка зводиться до дальшого пошуку консолідації з комуністами та непроведення агітації проти Удовенка, Пинзеника та ще декого, «бо кожен поданий за них голос — це голос проти Кучми».

«Ми не є партія помсти, — наголос Олександр Мороз. — Усунути Кучму від влади — це зламати владу кланів. Зламати владу кланів — це позбавити влади бандократів. Відновити справедливість у державі. Створити добробут для кожної людини праці. Це — наше спільне завдання».

На з'їзді було зачитано привітання від Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка, з привітанням виступив секретар ЦК Компартії України Петро Цибенко.

З'їзд обрав уповноважену особу партії на виборах Президента України — Галину Гармаш.

... По закінченні роботи з'їзду в кулуарах я брав інтерв'ю. Побачивши розкритий блокнот, підійшов один з делегатів форуму і сказав так:

— Запишіть, якщо ліві не об'єднаються на виборах, вони підпишуть собі смертний вирок.

Далі ця фраза звучала в кожному інтерв'ю.

Анатолій КАРАСЬ.

Бюджет невиконання

Боротьба за виконання державного бюджету стала характерною ознакою сьогодення, так само, як щорічні битви за врожай у радянські часи

Коментар

Яких тільки заходів не вживали всі попередні й нинішній уряди: інфляційні шляхи покриття дефіциту бюджету, зовнішні та внутрішні запозичення, обмеження бюджетних видатків і доходів населення. Але результат був одинаковий — щороку Верховна Рада приймала бюджет і щороку він не виконувався як за доходами, так і за видатками. Аналіз свідчить, що отриманий результат є цілком закономірний.

По-перше, з самого початку реформування економіки і переходу до ринкових відносин держава поспішно відмовилася від монополії у найбільш прибуткових сферах економічної діяльності: банківській справі, зовнішній торгівлі, виробництві та реалізації алкогольних і тютюнових виробів. Саме вони за часів Союзу забезпечували найбільші надходження до бюджету, оскільки туди переводився весь отриманий прибуток, а не тільки податок на нього. А компенсуючих джерел віднайдено не було.

Другою причиною, що викликала зменшення надходжень до бюджету, було істотне обмеження доходів населення, які у 1992—1995 роках скорочувалися втричі швидше, ніж відбувався падіння ВВП. У поєднанні зі стисненням грошової маси і «вимиванням» обігових коштів підприємств у результаті розкрученої інфляції це призвело до згортання товарно-грошових відносин, падіння виробництва, кризи неплатежів, зростання питомої ваги бартерних операцій і, як наслідок, недоотримання бюджетом значних сум, оскільки обсяг відрахувань до нього прямо залежить від обсягів товарно-грошового обігу. Аналіз статей доходної частини бюджету засвідчує, що значну частину надходжень забезпечують кошти громадян. Це — як прямі платежі у вигляді податку на доходи фізичних осіб, так і непрямі податки, котрі хоч і надходять від виробників, але закладаються у ціну товару і фактично сплачуються населенням при його купівлі. До їх складу входять податок на додану вартість, акцизний збір, мито на імпортовані товари та ряд інших. Перший вид платежів прямо залежить від отриманих громадянами доходів, а другий — опосередковано — через купівельну спроможність населення, котра визначає обсяги продажу товарів. Податковий тягар лягає на збіднілих громадян не менш, ніж на виробника. А деформація товарно-грошових відносин призвела до того, що значна частина недоотриманих бюджетом доходів осіла у нереалізованій продукції разом з обіговими коштами підприємств або перейшла у бюджетну недоїмку внаслідок бартерного обміну та несплати за отриману продукцію.

Одним з основних напрямів бюджетної політики уряду було і залишається вибудовування кредитної піраміди з ОВДП, котра, попри всі твердження, довела свою неспроможність стабілізувати ситуацію з бюджетом. Дії з ОВДП нагадували поведінку наркомана, бо мали на меті проведення миттєвих грошових ін'єкцій до бюджету, аби в пожежному порядку залатати бюджетні дірки, не турбуючись про наслідки, такі, як зростання внутрішнього боргу держави і додаткове навантаження на видаткову частину бюджету у вигляді сплати непомірно високих відсотків. Доходність операцій з ОВДП (порівняйте наші 55—70 відсотків з 6—7 відсотками за аналогічні облігації у Болгарії) значно перевищувала як встановлену НБУ ставку рефінансування, так і рівень інфляції. Фактично було створено канал для перекачування бюджетних коштів до банківських структур, тим більше що погашення облігацій, на відміну від заборгованості із заробітної плати, здійснювалося своєчасно.

(Закінчення на 5-й стор.).

МІСЯЦЬ МИНУВ. ЛІДЕР ТОЙ САМИЙ

Підбиваємо підсумки чергового опитування, яке проводять власні кореспонденти «Голосу України». Цього разу дослідження проводилося в південних областях нашої держави — Херсонській, Одеській, Миколаївській та Автономній Республіці Крим. Саме тут визначалася провідна десятка українських політиків.

Однак великих розбіжностей в результатах опитування порівняно з іншими регіонами нашої держави не помічається. Як уже зазначалося в попередньому аналітичному огляді, яскраво визначилася четвірка лідерів цьогорічного політичного сезону. Невеликі перестановки відбуваються лише в середині четвірки. Проте вперше за результатами дослідження громадської думки лідер не змінився: ним залишається Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко, який на 2,6 відсотка випереджає народного депутата, голову Комітету ВР з питань соціальної політики та праці Євгена Марчука. Варто зазначити, що той в свою чергу помінявся місцями в нашому рейтингу зі своїм парламентським колегою, ще одним головою комітету Верховної Ради Олександром Морозом. Щоправда, розрив між ними істотно менший — 0,4 відсотка. А замикає чільну четвірку — Президент України Леонід Кучма.

Отже, десятка провідних політиків сьогодні має такий вигляд: **Олександр Ткаченко, Євген Марчук, Олександр Мороз, Леонід Кучма, Валерій Пустовойтенко, Наталя Вітренко, Петро Симоненко, Віктор Ющенко, Юлія Тимошенко, Віктор Медведчук.**

Цікаво, що в кожному регіоні свій лідер. Так, на Миколаївщині переміг лідер опитування Олександр Ткаченко, на Одещині — Олександр Мороз, на Херсонщині перемогу здобув Леонід Кучма, а кримські респонденти віддали перевагу Євгену Марчуку. Не можна не помітити і подвійне попадання в трійку призерів у Миколаївській та Одеській областях лідера прогресивних соціалістів Наталі Вітренко.

Водночас хотілося б звернути увагу і на таку тенденцію: Олександра Ткаченка та Євгена Марчука згадують у відповідях більше половини респондентів. До такого результату впритул підійшов і Олександр Мороз. Натомість Леонід Кучма згадувався у відповідях значно рідше. Отож, отримавши більше від інших політиків перших місць, у підсумку посів лише четверте місце.

Однак не можуть не тривожити і такі думки співгромадян: «Знаю, звичайно, кількох сучасних політиків, та краще їх не знати: всі збанкрутували. Якби ж то прийшли зовсім нові люди, хоча це вже зі сфери фантастики». Або такі: «А нинішні керівники все поміж себе, дарують, гризуться, про країну нема коли їм попіклуватися».

Але, схоже, не всі налаштовані аж так песимістично. Бо, попри наближення чергових президентських виборів, думають про майбутнє. Саме цим можна пояснити появу в чільній десятці трьох молодих політиків — Віктора Медведчука, Віктора Ющенка та Юлії Тимошенко. Зокрема, частина молодих респондентів переконана: «У них мізки свіжіші, розуміються в ситуації, бачать перспективу».

І кілька слів про наступну десятку. Її лідер —Леонід Кравчук. За ним розташувалися: Геннадій Удовенко, Леонід Грач, Павло Лазаренко, В'ячеслав Чорновіл, Віталій Кононов, Володимир Лановий, Геннадій Москаль, Рефат Чубаров та Валерій Бабич.

Звернемо увагу на те, що опитування проводилося після трагічної загибелі лідера Народного руху, а тому його високе місце в опитувальні — данина його пам'яті і шана за принципову позицію.

Попри рішення Верховної Ради про давання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності Павла Лазаренка і його наступну вимушену «еміграцію», він, схоже, залишається потужним чинником української політики. На цю думку наводить факт його появи у відповідях респондентів.

Одне слово, результати опитування дають чимало інформації для роздумів, особливо напередодні старту президентських виборів.

Слово о полку... передвиборнім

Демократи продовжують лякати своїх дітей «червоним Сходом»

Регіон: політичний спектр

Живучості стереотипів може позаздрити навіть сам Чахлик Невмирущий. Тому демократи продовжують лякати своїх дітей «червоним Сходом». А тим часом політична палітра тієї ж Луганщини в останні роки вже не настільки однозначно червона (особливо на керівному рівні). Хоча, чесно кажучи, на житті регіону загалом це мало позначилося. До речі, подібну ситуацію на останній сесії обласної ради досить емоційно прокоментував із трибуни один депутат: «Усі керівники області вступили до НДП, а результату ніякого! Раніше хоч було на кого списувати — мовляв, «красні» скрізь засіли... А тепер усі «свої», а результату знову немає!..»

Більшає партійних меншин

Минулорічні вибори депутатів усіх рівнів і справді трохи підкоригували політичні акценти. Як і раніше, представники лівих сил виявилися практично поза конкуренцією. Але це саме той випадок, коли кількість не переросла в якість. Більше того — на рівні обласного керівництва ліві зробили відчутний крок назад.

Втрата позицій особливо помітна на прикладі обласної ради. Колишній її голова, член КПУ Леонід Дайнеко був обраний народним депутатом України і перейшов на постійну роботу до парламенту. Зрозуміло, відтепер обласну раду немає підстав звинувачувати в однокольоровій партійності. Хоча три десятки депутатів-комуністів — чверть від загальної кількості — таки залишаються відчутною силою. Особливо на тлі інших політичних партій, які представлено в облраді лише символічно.

Та все ж вирішальне слово залишається не за «партійними меншинами», а за безпартійними депутатами: їх в облраді — 70 відсотків. Приблизно така ж ситуація й у міській раді Луганська. А в районних радах безпартійних ще більше — 82 відсотки.

Дещо аполітичними є й новообрані міські голови: 11 із 14 на момент обрання не належали до жодної з політичних партій. Проте на сьогоднішній день цей кількісний показник трохи застарів. Насамперед тому, що, виявляється, керівне крісло в обласній держадміністрації та облраді безпартійним довго не буває. Отож щойно перші керівники області стали членами НДП, а обласну організацію очолив заступник губернатора, згадана партія дуже активно почала створювати місцеві осередки. І хоча закличних плакатів «Ти вже вступив до НДП?» на всіх перехрестях не вивішували, розширення лав «двічі народної» — вочевидь. За рахунок керівників державних органів влади — теж. Бо спрацював уже випробуваний на столичному рівні стереотип. А саме: бути при владі й не бути членом «партії влади» — нонсенс...

Щодо інших «партменшин», то вони поки солідної політичної ваги в регіоні не набрали. Активізувала діяльність і збільшила кількість партійців обласна організація Соціалістичної партії України. Серед поповнення чимало молоді, представників інтелігенції.

Однак наміри «нагуляти» політичну вагу вдаються не всім партіям, які намагаються робити це доступними методами. Привернути до себе увагу не завжди означає збільшити коло своїх прихильників. Швидше навпаки. Приміром, попри всі зусилля на цьому терені обласна організація СДПУ(о) у мешканців регіону асоціюється із постійними з'ясуваннями стосунків між однопартійцями. Часті газетні заяви, повідомлення та спростування засвідчують: чорну кішку, що пробігла між членами партії, можна вважати ледве не символом місцевої організації. І як обов'язковий наслідок — партійні новоутворення за принципом «Я сам собі партія!». Один зі свіжих таких проявів — створення обласної та Луганської міської організація Соціал-демократичного союзу (СДС).

А от місцевий осередок Руху переживає — часом складається таке враження — другу молодість... Ні, навіть не молодість — друге дитинство! Бо як пояснити, наприклад, той факт, що не так давно правоохоронці затримали одного з активістів місцевої організації. Затримали, коли він писав на асфальті великими літерами назву своєї партії. Що це: спогад про мітингово-романтичне минуле Руху? Але ж Луганська крайова організація Руху заявила, що відмежовується від таких методів діяльності, і внаслідок сумнозвісного розколу партії (до трагічної загибелі В'ячеслава Чорновола) підтримала «конструктивні» методи Юрія Костенка...

Хто не об'єднався — я не винен

Дике поле — колись безлюдні навколишні степи — і досі пам'ятає гіркоту поразок розрізнених княжих полків: дуже давно вони наважувалися сюди навідуватися поодинці. Зате численні партійні «князі», які тепер імітують свою діяльність, у підручники історії заглядають рідко. І тому не одні минулі вибори вже зачекалися автора сучасної версії «Слова о полку демократовім».

І все ж неодноразові нищівні поразки демократичних сил, схоже, нарешті спонукали до об'єднання «полків». Хоча б напередодні президентських виборів.

Проблема гуртування лав, як ніколи, актуальна й у таборі місцевих лівих партій. Адже партійної єдності, завдяки якій ліві у виборчих баталіях неодноразово не залишали суперникам жодних шансів, ще треба досягти. Невизначеність, а подекуди навіть розгубленість рядових членів партій пояснюється «єдиним» кандидатом від лівого блоку. В особі товаришів Мороза та Симоненка.

Практично на всіх заходах, які проводять місцеві організації КПУ та СПУ, гасло про єдиного кандидата встигло вже стати безнадійним штампом. Із тією, щоправда, відмінністю, що соціалісти називають свою кандидатуру, а комуністи — свою. Розділилися з цього приводу й думки мешканців регіону. У рейтингових опитуваннях незмінно фігурують обидва прізвища. Однак немаловажно, що самі опитані, нерідко свідчать: на посаді Президента хочуть бачити представника лівих сил не обов'язково через те, що у захваті від їхньої діяльності. Ймовірніше, тому, що нинішній глава держави не виправдав надій та сподівань.

Ще складніше завдання стоїть перед довгою низкою центристських партій. Адже, щоб порахувати «єдиних», не вистачить пальців однієї руки. Та все ж найвірогідніший «єдиний» відомий настільки, що немає підстав зайвий раз називати його прізвище. Хоча ще наприкінці минулого року на конференції обласної організації НДП про кандидатуру Леоніда Кучми йшлося з дипломатичністю «молодої», яка на сватанні цнотливо колупає піч. Бо цілком серйозно називалися три варіанти позиції партії на виборах. Але кандидат — таки один.

А потім почала спрацьовувати народна прикмета, яка нагадала про головну політичну подію року. Бо вже відомо: якщо керівник органів влади та лідери політичних партій починають збиратися докупи —незабаром вибори. До ініціативної групи для створення Луганського обласного об'єднання демократичних сил «Злагода» увійшли голова облдержадміністрації Олександр Єфремов, голова облради Віктор Тихонов, керівники міст та промислових підприємств. Саме навколо створеної обласної «Злагоди» мають об'єднатися всі демократичні сили. Об'єднатися насамперед для того, аби взятися за розв'язання нагальних проблем. Тобто для створення оновленої держави взагалі і для благополуччя кожної людини зокрема.

Ніхто не заперечує — наміри благородні та необхідні. І все ж у контексті майбутніх виборів та підтримки єдиного кандидата це трохи нагадує ситуацію зі старого анекдоту. Пам'ятаєте, як грузин розумів термін «інтернаціоналізм»? Це коли представники всіх інших національностей збираються докупи, беруться за руки і дружно йдуть... лупцювати вірмен. Подібну спрямованість на боротьбу засвідчив і недавній Всеукраїнський форум: гуртом та «Злагодою» і справді опонентів трощити легше. Тому в разі перемоги майбутній глава держави матиме підстави згадати «Хто не об'єднався — я не винен!..». Хоча як тут не згадати й ще одне — електорат лівих сил не треба зайвий раз закликати до об'єднання. Виборців об'єднали злидні, що є разючим контрастом до промов у палаці "Україна"...

І наостанок таке. Напередодні «походу» на вибори вакансія автора «Слова о полку...» в сучасному контексті залишається вільною. Як і головного героя майбутнього «Слова...». Але о чиїм полку воно буде доречним? Олександровім? Петровім? Євгеновім? Чи знову Леонідовім?..

Павло КУЩ.

Луганськ.

На вихідні випала злива. Партійних з'їздів

НДП: претендента висунули — партія розкопопась

(Початок на 1-й стор.).

Засідання політвиконкому і політради, кілька публікацій у різних виданнях, недавня прес-конференція голови партії Анатолія Матвієнка засвідчили: в НДП з'явилася тріщина. Адже, ревізуючи рішення першого етапу з'їзду щодо кандидатури майбутнього претендента на кандидата в Президенти від народних демократів, більшість членів керівних органів партії рекомендувала висунути Леоніда Кучму. Натомість меншість вважала: другий етап з'їзду має підбити підсумки дискусії і прийняти відповідне рішення.

Врешті, уже після початку роботи другого етапу партійного форуму у залі розгорілися неабиякі пристрасті. Це стосувалося насамперед восьмого пункту регламенту, який передбачав таємне голосування по кандидатурі претендента. Двічі більшість делегатів підтримала пропозицію Володимира Філенка провести таємне голосування — 177 і 182 голосами. Однак дехто з президії почав вимагати відставки лічильної комісії, отож і прийняли «соломонове рішення»: спершу заслухати і обговорити доповіді, а потім — прийняти остаточне рішення щодо процедури голосування. (Забігаючи наперед, зазначу: наступного дня рішення про таємне голосування підтримали лише 94 делегати. Бо, як зазначив у виступі Володимир Філенко, за вказівкою прем'єра глави облдержадміністрації позбирали списки делегатів з указанням їхнього місця роботи...).

***

Отож доповіді заступника голови НДП Євгена Кушнарьова і голови партії Анатолія Матвієнка — два погляди на політичну і соціально-економічну ситуацію в Україні і кандидатуру діючого Президента як претендента на найвищу посаду зокрема.

Євген Кушнарьов спробував обґрунтувати тезу, чому Леонід Кучма і ніхто інший повинен представляти НДП на президентських виборах. Він переконував: іншої кандидатури — немає, реформаторські сили повинні об'єднатися довкола нині діючого Президента для протистояння силам реваншу.

Натомість Анатолій Матвієнко одразу зауважив: «Наше рішення може вплинути тільки на одне — на майбутню долю самої НДП». А тому підкреслив: «Важливо, щоб з'їзд відповів насамперед на те, як сталося, що не партія взяла владу, а влада взяла партію». Він детально проаналізував дії партії і прийшов до висновку: через помилки, які допустила НДП, «влада дедалі більше вважала партію своєю».

Потім лідер народних демократів спробував пояснити і собі, і делегатам, чому Леонідові Кучмі не варто балотуватися на виборах на повторний термін.

— Нам, по суті, було оголошено війну, тому що усвідомлене ставлення частини керівництва партії до вибору кандидата було абсолютно правильно розцінено тіньовою клановою зграєю як сигнал небезпеки для себе. Бо саме їх влаштовує Президент, який дає тіньовому оточенню всі права без жодної відповідальності.

Голова НДП вважає хибною думку про те, що немає іншого кандидата. Але визнав, що «на цю тему в партії хтось наклав табу». На його думку, Євген Марчук і Олександр Мороз можуть заслуговувати на підтримку з боку НДП.

Власне, Анатолій Матвієнко переконаний: «ліва загроза» породжена діяльністю Президента Леоніда Кучми, бо єдиний лівий кандидат на президентських виборах 1994 року набрав лише 10 відсотків, а нині 45 відсотків виборців готові проголосувати за лівого кандидата. Крім того, у його доповіді названа цифра: у Кучми нині 63 відсотки протестного електорату, тоді як у 1994 році Леонід Кравчук мав 53 відсотки.

***

Проте, як показав подальший перебіг подій, урядовці таки взяли під контроль делегатів з'їзду, і вони проголосували за висунення Леоніда Кучми претендентом на найвищу посаду в державі.

Натомість Анатолій Матвієнко та ряд інших впливових лідерів партії заявили не тільки про складання своїх повноважень, а й про вихід з НДП. 55 делегатів з'їзду підписали декларацію про утворення об'єднання «Відкрите суспільство».

Новим лідером народних демократів делегати обрали Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка.

Володимир КОРОЛЮК.

P. S. У кулуарах делегати переконували журналістів: лише третина членів НДП підтримує кандидатуру Леоніда Кучми.

Кажемо «Леонід Кучма», маємо на увазі «СДПУ(о)». О!

(Початок на 2-й стор.).

До речі, якщо Леоніда Кучму, попри палкі сподівання ряду політичних організацій і «якомога ширшого кола населення», в жовтні спіткає невдача — не біда. Членом СДПУ(о) можна стати і без найвищих регалій. Його попереднику Леонідові Кравчуку на з'їзді вручили партійний квиток нового зразка під номером 1. Може, й номер два ще «вакантний». Партія і з відставними президентами — велика сила, особливо, коли їх рейтинг щоразу «носить інтегральний характер».

На завершення з'їзд приділив увагу ще одним виборам — столичного міського голови. Леонід Кравчук запропонував постанову з цього питання, яку також схвалили «без ускладнень». З'їзд зобов'язав київську міськраду партії зробити все можливе для перемоги 30 травня Григорія Суркіса. «Його перемога на виборах міського голови — це перший крок до нашої майбутньої перемоги на президентських виборах», — з пафосом підсумував делегат з Полтавської облпарторганізації. Правда, не уточнив, які президентські вибори мав на увазі: нинішні чи наступні. Хоча не будемо чіплятися до дрібниць: однак Леонід Данилович «закінчений соціал-демократ». Звичайно, об'єднаний.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Комуністи впевнені: є така партія! І є претендент

15 травня Компартія України провела позачерговий, IV (XXXII), з'їзд. Йшлося про висунення претендента в кандидати на Президента та про завдання партійних організацій у зв'язку з проведенням президентських виборів. З доповіддю виступив другий секретар ЦК КПУ Адам Мартинюк. Він, зокрема, зазначив, що наступні вибори матимуть доленосне значення для держави та народу. Адже йдеться про те, чи Україну й надалі силуватимуть вочевидь збанкрутілим курсом псевдореформ, чи політичні та соціально-економічні орієнтири буде радикально змінено і розпочато відродження держави й народу. Вирішальною мірою це залежатиме від того, хто очолюватиме державу на посаді Президента. Порятунок можливий лише з докорінною зміною нинішнього згубного курсу. Чи є сьогодні в Україні політична сила, готова взяти на себе повну відповідальність за долю держави і її порятунок? З'їзд дав однозначну відповідь: є така сила і це — Комуністична партія України. Про її авторитетність свідчать, зокрема, результати виборів-98.

У змаганнях разом з КПУ за перемогу кандидата лівих сил виявили готовність брати участь представники 18 політичних партій та громадських об'єднань, які входять до складу Всеукраїнського громадського об'єднання «Народна опозиція». Тож закладаються міцні підвалини не тільки одномоментної перемоги в жовтні, а й подальшої конструктивної роботи обраного народом лівого президента. Претендентом на цю посаду з'їзд КПУ одностайно назвав лідера своєї партії Петра Симоненка.

Іван ДМИТРЕНКО.

Два Рухи — два кандидати

Х всеукраїнські збори НРУ висунули претендентом на кандидата у Президенти України Геннадія Удовенка, а всеукраїнські позачергові збори НРУ — Юрія Костенка.

Обидва з'їзди розпочалися з хвилини пам'яті за В. Чорноволом. На обох зібраннях говорили про об'єднання та потребу в єдиному кандидаті від національно-демократичних сил. Про те, що лише з єдиним кандидатом праві можуть досягти перемоги на президентських виборах. Однак на цьому спільне майже вичерпувалося.

На Х всеукраїнських зборах НРУ, що відбулися 14 травня, практично у кожному виступі лунала туга за відсутнім загиблим лідером Руху. І звинувачення на адресу «розкольників»: «Забудьмо їх, їх нема. І слава Богу, що відійшли...» У доповіді Г. Удовенко назвав усі розколи в центристських партіях не випадковими. Загалом у його виступі найсильнішими були, звісно, зовнішньополітичні програмові засади.

«Поєднання розумного, виваженого патріарха української політики з командою молодих реформаторів, які готові працювати у виконавчих структурах», — так виписує формулу кандидатства Г. Удовенка народний депутат В'ячеслав Коваль. «Молоді реформатори» — це, певно, партія «Реформи і порядок», з якою під час з'їзду було підписано політичну угоду. Бо в «команді» президії з'їзду молодих політиків не спостерігалось. Приєднатися на своєму з'їзді до блоку «НРУ — РіП» пообіцяв і лідер УРХП Микола Поровський. Щоправда, наступив на найпекучіший руховський мозоль, переконуючи, що «не можна здобувати політичні дивіденди на проклонах колишніх побратимів».

Рух під проводом Ю. Костенка на своїх позачергових зборах наступного дня вибрав протилежну тактику: жодного негативу стосовно іншого крила НРУ. А якщо в когось із нечисленних ораторів з «низів» проривалося «щось не те», їх швидко зупиняли.

Утім, ім'я Г. Удовенка пролунало й тут. Золочівський осередок Руху з Львівщини запропонував задля «уникнення розколу в НРУ» висунути претендентом Геннадія Йосиповича. І цю ініціативу підтримали голосуванням... аж двоє делегатів.

Обидва руховські з'їзди мали ще одне спільне. Рядові партійці не могли, а почасти й не бажали розумом та серцем сприйняти два Рухи, два з'їзди, двох кандидатів.

Чи можливе об'єднання двох частин Руху, кожна з яких нині вважає лише себе справжньою, чинною партією? (Оскільки Київський облсуд ще розбирає легітимність обох Рухів, про всяк випадок Г. Удовенка та Ю. Костенка висунули після з'їздів збори виборців.) Чи реально національно-демократичним силам вийти на спільного кандидата на подальших етапах виборів?

Г. Удовенко стверджує, що «сьогодні об'єднання можна лише бажати». Він визнає, що об'єднавчу мету лише задекларовано. Прогноз колишнього прес-секретаря В. Чорновола Дмитра Пономарчука, котрого, на щастя, на з'їзді побачили здоровим, не більш утішний: «Говорити про єдиного спільного кандидата сьогодні неможливо. Можна говорити лише про зміцнення НРУ».

На думку старійшини українського парламенту Ігоря Юхновського, «дві частини Руху об'єднаються через об'єднання більшої кількості партій. Окремо вони не об'єднаються через супротив певних екстремістських елементів там і там».

Рух Ю. Костенка ще до з'їзду підписав декларацію з А. Матвієнком, котрий нині відійшов від НДП, і головою партії «Вперед, Україно!» Віктором Мусіякою з метою створення виборчої коаліції, а в перспективі — єдиної партії.

Отож Ю. Костенко не виключає, що в процесі висунення та збору підписів ймовірно вийти на одну кандидатуру від демократичних сил, але «за доброї волі, не граючи в чужі політичні ігри». Більше того, відразу після висунення Юрій Іванович заявив, що готовий зняти свою кандидатуру. На користь того, хто «матиме більше шансів». Кого ж саме? На це запитання Ю. Костенко відповів: «Приміром, В. Ющенка». Однак той скоріш за все не балотуватиметься. Відтак коло звужується. Хто ще? Є. Марчук? О. Мороз? Л. Кучма? Поки що такі припущення висловлюють уголос всі, окрім самих руховців.

Г. Удовенко запевняє, що змагатиметься за президентство «до кінця». Водночас ніхто з його команди не заявляє, що він — реальний кандидат. Йому пророкують на 3—4 місце.

Юліана ШЕВЧУК.

СДС — за Євгена Марчука. Марчук — за культ інтелекту

На другому позачерговому з'їзді Соціал-демократичного союзу делегати від усіх регіонів України висували свого претендента в кандидати на пост Президента України — народного депутата Євгена Марчука.

Найперше й найголовніше завдання влади, за словами претендента, погасити борги перед народом. Також треба зупинити деградацію виробництва, сповзання економіки до стану напівколоніального придатка. Важливе місце Євген Марчук відводить добору на ключові пости в державі абсолютно нових особистостей, нової команди за принципами: розум, чесність, кваліфікованість, патріотизм. Президент має забезпечувати культ інтелекту.

Звичайно, уже на другий день після виборів усім краще не стане: «влада як така неспроможна дати народу відразу краще життя, але вона зобов'язана створити такі умови, за яких народ зможе своєю працею покращувати власне буття».

Марічка КОРМУШКІНА.

У номер

✔ Луганськ

Мир східцями — війна ліфтами?..

У кварталі "Мирний" обласного центру сталася подія, що дещо суперечить назві житлового масиву. В одному з багатоповерхових будинків кабіна ліфту раптом упала з 8-метрової висоти. Єдиний пасажир, молода людина, із ушкодженнями хребта доставлений у лікарню.

Спеціалістам непросто пояснити причини трагічної події. Адже ліфт не був перевантажений, однак одночасно обірвалися три сталевих канати, що мають величезний запас міцності. А з чотирьох ступенів захисту чомусь не спрацював жодний. Хоча в Луганську це перший випадок "ліфтопаду", не виключено, що мешканці міста якийсь час надаватимуть перевагу більш безпечним східцям.

✔ Дніпропетровськ

Стережись літа!

У всіх школах області починаються обов'язкові уроки з правил дорожнього руху, елементарного поводження у містах і селах та місцях масового відпочинку. А також з техніки безпеки на будь-якому виробництві — на той випадок, якщо школярі влаштуються на роботу. А загалом мета цих уроків — допомогти дітям без пригод провести літні канікули.

✔ Львів

А в нас — «Єврогаз»

Під Великими Мостами, на полі шахти Тяглівська-1, відбулося забурення першої свердловини для видобутку метану з вугільних родовищ. Це — перший крок у реалізації інвестиційного проекту, що його здійснюють державне геологічне підприємство «Західукргеологія» та міжнародна компанія «Єврогаз Інк». Уперше в Україні тут використані нові технології видобутку, зокрема метод гідророзриву пластів.

✔ Миколаїв

«Москву» заморожено. «Україна» — заселяється

Знову — вже не вперше — заморожено роботи на добудові російського крейсера «Москва» на Заводі імені 61 комунара в Миколаєві. Хоча російська сторона на найвищому рівні обіцяла налагодити фінансування робіт, а мер Москви Юрій Лужков начебто взяв особисте шефство над добудовою корабля, та відновлене торік надходження коштів швидко припинилося. Росія вже заборгувала корабелам 10 мільйонів доларів США. Отож і прийнято рішення не випускати «Москву» з верфі до погашення заборгованості. А ось на добудові крейсера «Україна», призначеного для вітчизняного військового флоту, після надходження 2 мільйонів гривень спостерігається пожвавлення. Цими днями має відбутися навіть заселення майже готового корабля екіпажем.

✔ Рівне

А скільки тієї зими...

Тільки так можна втішити жителів окремих райцентрів Рівненщини, яким після травневого подорожчання на послуги стане недоступне користування лазнею. Скажімо, радивилівські депутати проголосували за пропозицію про підвищення цін: віднині за одне відвідання лазні потрібно буде викласти до 3 гривень. А якщо сімейка, скажімо, з чотирьох осіб і митися потрібно щонайрідше раз на тиждень, то порахуйте, чи кожному та чистота по кишені.

✔ Фотофакт

Прес-конференція «розкольників» НДП.

З'їжджаючись — не сходяться...

Допомогу нужденним — на основі прямого соціального контакту

Роздуми з приводу проекту Соціального кодексу України

Точка зору

Падіння рівня життя і зростання соціальної напруженості — неодмінні супутники соціально-економічної кризи. За цих умов потреба в соціальній підтримці виникає не тільки в пенсіонерів та інвалідів — її потребують безробітні, сім'ї з дітьми та й кожен, хто потрапив у скрутні обставини. В такі часи особливого значення набуває відповідна кризовим умовам всеохоплююча система соціального захисту. На жаль, цієї системи, що так потрібна нині Україні, досі не створено.

Не можна сказати, що в Кабінеті міністрів нічого не робиться з цього приводу. Готуються проекти законів, зокрема, закладено основи реформи соціального страхування, готується пенсійна реформа. Проте й досі правове регулювання здійснення соціальної політики провадиться переважно на основі низки підзаконних нормативних актів, часто неузгоджених та внутрішньо суперечливих між собою. Наслідками цього є те, що заходи, які досі застосовуються, є намаганням «загасити пожежу», як правило, недостатні та й здійснюються за суперечливими принципами і засадами. А чітких перспектив та пріоритетів у розвитку соціального законодавства нема.

Саме через це виникла потреба скористатися конституційним правом законодавчої ініціативи. Її спрямуванням став проект основного законодавчого документа, який не тільки заклав би правові основи для задоволення найнагальніших потреб громадян, але і надав би загальний перспективний план побудови сучасної цивілізованої системи соціального захисту. Проект був підготовлений зусиллями групи спеціалістів — членів Християнсько-демократичної партії, виходячи з основних засад християнської моралі та світового досвіду розв'язання соціальних питань. При цьому, на відміну від численних зразків законопроектів, що щедро роздають соціальні гарантії і не мають їх фінансово-економічного обгрунтування, ми поставили собі за мету розробити цілісну систему норм та організаційно-фінансових механізмів їх забезпечення.

Конкретно це можна сформулювати низкою завдань:

* встановлення загальних правових, організаційних і фінансових засад соціального захисту населення України;

* визначення перспектив соціальної політики та конкретних шляхів реформування системи соціального захисту;

* уніфікація чинного законодавства з соціальних питань.

Ключовим при підготовці проекту кодексу ми вважали забезпечення спадкоємності між сучасною та майбутньою системами соціального захисту. З цією метою вдалися до диференційованого підходу в реформуванні системи соціального захисту за її основними секторами.

Щодо конкретних напрямів, то вони насамперед вбачаються в наступному.

1. У сфері пенсійного забезпечення — встановлення пенсійного страхування та трьох форм і рівнів пенсійного забезпечення, що включають соціальну пенсію, пенсію загальнообов'язкового державного соціального страхування та додаткову пенсію, а також законодавче встановлення основних норм формування недержавних систем пенсійного забезпечення.

2. У сфері охорони здоров'я — визначення основних норм функціонування бюджетно-страхової медицини як необхідного етапу організаційно-фінансових змін у сфері охорони здоров'я, а також встановлення відповідних видів соціального страхування, пов'язаних з ризиком втрати здоров'я та працездатності, а також надання медичної допомоги.

3. Встановлення основних норм та забезпечення організації соціального захисту від нещасних випадків і професійних захворювань, пов'язаних з виконанням трудових обов'язків, на основі запровадження відповідного виду соціального страхування.

4. Визначення основних засад надання державної допомоги малозабезпеченим громадянам на основі прямого соціального контакту з визначенням ступеню нужденності сім'ї або окремої особи.

Зупинимося на останньому пункті. У розвинених країнах системи соціальної допомоги виходять з розмежування функцій з її надання між державою та органами місцевого самоврядування. При цьому за рахунок держави має здійснюватися надання державної допомоги на чітко визначених законодавством підставах, а органами місцевого самоврядування — за конкретним визначенням нужденності шляхом прямого соціального контакту. Такий підхід передбачає безпосереднє звернення до кожної людини, щоб забезпечити її право на гідні умови життя. Це завдання непросте і воно вимагає не тільки зусиль владних органів, але й широкої громадської ініціативи.

У проекті приділена досить істотна увага благодійництву, державному сприянню йому. Під час підготовки ми спиралися не лише на світовий досвід, але й на свій власний щодо організації допомоги людям...

На жаль, проект не знайшов належного розуміння в Комітеті з питань соціальної політики. Проте ми не полишимо своїх ініціатив і будемо подавати проекти окремих законів, які міститимуть основні засади та положення, сформульовані в проекті Соціального кодексу.

Маю надію, коли кияни виявлять мені свою довіру, використати ті надбання, які дала нам робота над проектом Соціального кодексу, а також і досвід щодо організації безоплатного харчування, інших форм соціальної допомоги для організації в Києві не тільки разових заходів благодійництва, але й запровадження твердих соціальних гарантій та створення постійно діючої мережі закладів соціальної підтримки та реабілітації, що забезпечить допомогу кожному киянину, який її потребує.

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ,
доктор політичних наук, професор, голова Християнсько-демократичної партії України, кандидат на посаду голови Києва.

Крайній, як завжди, народ...

Постанова Національної комісії урегулювання електроенергетики (НКРЕ) про підвищення тарифів на електроенергію для населення уже діє

Найважливішим аргументом, що наводиться представниками Міненерго і НКРЕ на користь даного рішення, є наявність диспропорції між заниженими тарифами для населення і завищеними — для промисловості. Однак усунути дану невідповідність вирішили не шляхом зниження тарифів для промислових споживачів, а за рахунок їх підвищення для населення!

Мало того, на засіданні НКРЕ ухвалено рішення підготувати на розгляд Верховної Ради України і Кабінету міністрів аналітичні матеріали про необхідність підвищення тарифів на електроенергію для промислових споживачів. Значить, у недалекому майбутньому ми знову почуємо знайомі аргументи, що, мовляв, ситуація, коли тарифи на електроенергію для населення нижче за встановлені для підприємств, суперечить світовій практиці. І пригадується казка, як лисиця ділила головку сиру між двома ведмежатами. Хитруха усувала наявні «диспропорції», по черзі відкушуючи то від одного шматка, то від другого...

Але парадокс полягає в тому, що населення платить готівкою, а надходження «живих» грошей за електроенергію від підприємств, установ уже давно стало чимось надзвичайним. Вони розраховуються векселями, за допомогою заліків, бартерних операцій. При цьому векселі Національного диспетчерського центру можна придбати за 50% номіналу, а векселі «Енергоатома» — навіть за 20. У результаті реальна вартість електроенергії для більшості підприємств —6—8 копійок за 1 кВт-год.

У Енергодарі (Запорізька область) відбулося виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки. Серед обговорюваних питань —створення промислово-енергетичного консорціуму в області. Проект передбачає прямі поставки електроенергетики від станцій до споживачів, при цьому електростанції згодні істотно знизити ціни за умови, що оплата здійснюватиметься «живими» грошима. Це засвідчує, що сучасні тарифи на електроенергію не занижено, а скоріше завищено.

Рентабельність АЕС 1998 року, наприклад, становила 103%, ГЕС — 113%. За 11 місяців минулого року підприємства електроенергетики одержали 2633 млн. грн. прибутку, тоді як промисловість України загалом —3216 млн. грн. Водночас заборгованість споживачів за відпущену енергію становить близько 5,5 млрд. грн., що перевищує її виробництво за півроку. В результаті енергокомпанії перетворилися на безнадійних боржників перед бюджетом, вугільниками, газівниками, неспроможні вчасно виплачувати зарплату своїм працівникам.

Кризовий стан енергетики спричинений не тільки дією зовнішніх чинників. Внаслідок незадовільної системи розрахунків сотні мільйонів гривень потрапляють до посередників. Ще один немаловажний чинник. Втрати електроенергії у мережах становили у році, що минув, 18,7% і перевищують споживання населення. Найбільші втрати в «Закарпаттяобленерго» — 43,6%, «Херсонобленерго» — 37%, «Миколаївобленерго» —35,4%. Для порівняння — у розвинених країнах вони становлять приблизно 6%. І різниця виникає не так через гірший технічний стан наших мереж, як внаслідок розкрадання. За деякими оцінками, в результаті крадіжок електроенергії галузь щороку втрачає 450 млн. гривень — це у півтора разу більше, ніж розраховують виручити від підвищення тарифів для населення! Крадіжкам сприяє і частина працівників енергопостачальних компаній, за відповідну винагороду змінюючи показання лічильників.

Становище в енергетиці таке важке, що Верховна Рада створила Слідчу комісію з перевірки діяльності Кабінету міністрів України, Міністерства енергетики України та його підрозділів із забезпечення населення України електроенергією, очолити яку доручила мені. Розпорядженням Президента також створено спеціальну слідчу комісію з перевірки функціонування енергоринку.

«Нормалізація» ціноутворення в енергетиці — ще одна спроба примусити народ розплачуватися за бездарну політику можновладців. Але для багатьох родин і попередні тарифи були зависокі. За рахунок яких коштів платило й платитиме населення — це авторів рішення про підвищення тарифів не цікавить. Тим часом, за даними Держкомстату України, споживання м'яса і м'ясопродуктів у розрахунку на душу населення за останні 8 років скоротилося більш як у два рази, риби — у три рази. Паски у більшості й так уже затягнуто аж надто. Скільки можна знущатися над народом?

Олексій КОСТУСЄВ,
народний депутат України.

Бюджет невиконання

(Початок на 1-й стор.).

Критичне становище, яке склалося з виконанням бюджету минулого та цього року, змушує уряд вдаватися до заходів, що межують з порушенням норм чинного законодавства. Йдеться про встановлення лімітів фінансування бюджетних установ, зміну законодавчо встановлених умов індексації грошових доходів населення та секвестрування держбюджету. Тобто проблему скорочення бюджетного дефіциту знову намагаються розв'язати за рахунок зменшення доходів працівників бюджетної сфери. Але в умовах украй низької купівельної спроможності населення вилучення з обігу на споживчому ринку однієї гривні фактично призводить до недоотримання бюджетом 1,5 гривні. Слід додати борги із заробітної плати. Таким чином заплановане скорочення видаткової частини бюджету неминуче викличе скорочення у ще більших розмірах його доходної частини. Доказом цього є тенденція, що спостерігається протягом останніх чотирьох років: рік у рік сума планованих бюджетних доходів і видатків зменшується як у абсолютних величинах, так і відносно ВВП, а відсоток виконання доходної частини бюджету майже не змінюється.

Дивує настирливість, з якою намагаються взяти гроші у тих, хто їх не має. При цьому періодично використовується теза, що фактичні доходи пересічного громадянина втричі більші за офіційні. Залишмо це твердження на совісті його авторів, котрі вважають, що кожен із нас заробляє у тіньовій економіці вдвічі більше, ніж у офіційній, тим більше, що перевірити це ми можемо, зазирнувши до своїх кишень. Та коли це справді так, то чому уряд не поширив операції з ОВДП безпосередньо на фізичних осіб? Чи не тому, що прибуток від цих операцій призначався не для них?

Бюджетна політика нагадує біг по колу із щорічним зменшенням доходів бюджету і дуже швидко може призвести до того, що бюджетних надходжень не вистачатиме навіть на обслуговування зовнішніх і внутрішніх боргів. Намагання подати як досягнення скорочення дефіциту бюджету не можна сприймати всерйоз, бо дефіцит просто перейшов у державний борг.

Які є шляхи для забезпечення виконання бюджету? Загальновідомо, що стабілізувати бюджет можна двома методами: більше збирати податків і менше витрачати. До цього часу використовувався переважно другий із них, оскільки для скорочення видатків, на відміну від збільшення надходжень, не треба створювати відповідні умови. Негативну роль відіграв і наданий у Законі «Про Державний бюджет України на 1999 рік» дозвіл урядові обмежувати бюджетні видатки в разі недоотримання доходів. Настав час піти шляхом збільшення надходжень, і не тільки новими податковими законами, бо самі тільки фіскальні заходи, не підтримані відповідною економічною політикою, насамперед у фінансовій сфері, мети не досягнуть. Доходи бюджету прямо залежать від обсягів товарно-грошового обігу, збільшення яких можливе при збільшенні виробництва товарів і підвищенні платоспроможного попиту населення. Причому позитивний результат буде досягнуто лише за одночасного виконання обох умов, адже немає сенсу виробляти товари, які не купуватимуть не тому, що вони не потрібні, а через відсутність грошей. Збільшення купівельної спроможності потребує проведення докорінної реформи оплати праці і підвищення її частки у ВВП. Це, по-перше, збільшить загальну суму податку на доходи фізичних осіб, а, по-друге, додаткові гроші, надійшовши у товарно-грошовий обіг, пожвавлять його. І не треба боятися зростання інфляції, бо йдеться лише про перерозподіл реального ВВП.

Нарешті, потрібно зробити науково обгрунтований розрахунок необхідного обсягу грошової маси, враховуючи не тільки номінальний ВВП та швидкість обігу грошей під час операцій купівлі-продажу, а й тривалість технологічних циклів виробництва, які визначають необхідні обсяги обігових коштів. Бо жорстка монетарна політика останніх років є одним з основних чинників кризи виробництва. Цікаво, що сталося б з економікою США, якби грошову масу було стиснено у п'ять разів, як це було зроблено в Україні у 1992−1996 роках? Гроші — це кров економіки, і подальше її знекровлення, як і підтримка стану недокрів'я, може призвести до колапсу. Пряме кредитування виробництва малоефективне через те, що вкладені гроші за відсутності платоспроможного попиту осядуть у нереалізованій продукції. Натомість гривня, спрямована на споживчий ринок і використана для купівлі товару, поновить обігові кошти виробника і продукуватиме новий товар. А гроші, використані для рефінансування банків, ураховуючи, що банки кредитують здебільшого спекулятивні операції, продукують лише нові нічим не забезпечені гроші, чим посилюють інфляцію та знецінення національної валюти. Треба також переглянути та істотно зменшити податкові пільги, загальний обсяг яких майже дорівнює доходам держбюджету, залишивши ті, що безпосередньо сприяють створенню нових робочих місць і збільшенню обсягів виробництва.

Євген МОРЕНЦОВ,
старший науковий співробітник Інституту програмних систем НАН України.

Платіть, розплатитеся...

У номер

До Президента України Л . Д. Кучми
До Кабінету Міністрів України
До працівників засобів масової інформації України

ЗВЕРНЕННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ,

представників громадськості — учасників парламентських слухань «Інформаційна політика України: стан і перспективи»

Шановний Леоніде Даниловичу!
Шановні члени уряду України !
Шановні колеги, працівники засобів масової інформації України!

Нас, депутатів Рад усіх рівнів та представників громадськості — учасників публічної частини парламентських слухань «Інформаційна політика України: стан і перспективи», переважно професіональних працівників інформаційної сфери та культури, спонукали до цього Звернення на адресу вищого керівництва Української держави, з одного боку, і до своїх колег, побратимів, соратників по творчій та організаційно-творчій діяльності, з іншого, невизначеність і несформованість цілісної державної інформаційної політики України, систематичне недотримання і невиконання законів, якими регулюються правовідносини в сферах інформації та культури, численні факти наруги над свободою слова і демократичними засадами інформаційної діяльності, переслідування журналістів та редакційних колективів, нужденний економічний і матеріально-технічний стан засобів масової інформації та інформаційної інфраструктури. Такі явища особливо неприпустимі в час, коли цілий світ піднімається до рівня високоорганізованого інформаційного суспільства, а Україна, яку не може не охоплювати цей незворотний процес, опиняється в аутсайдерах, не в змозі здобути власної духовно-культурної та інформаційної самоідентифікації в світовому інформаційному просторі, забезпечити національний інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку.

Через три місяці після прийняття Верховною Радою України відомої Постанови від 16 лютого 1999 року «Про діяльність Кабінету Міністрів України, інших органів державної влади щодо забезпечення свободи слова, задоволення інформаційних потреб суспільства та розвитку інформаційної сфери в Україні» змушені повністю приєднатись до гострокритичних висновків та оцінок, які містяться в ній, відзначити незадовільне реагування органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, прокуратури та судів на цю Постанову, подальший розвиток негативних явищ в інформаційній сфері України.

Вважаємо, що визначені Постановою Верховної Ради України від 16 лютого 1999 року важливі завдання інформаційної політики та інформаційної сфери за минулі три місяці, по суті, ще й не розв'язувались і тому залишаються незмінно актуальними, вимагають координації і поєднання на тривалу перспективу для їх реалізації динамічних спільних зусиль державних органів і громадськості.

Серйозний аналітичний і практично-діловий матеріал на доповнення визначених завдань і конкретних державних заходів дають засновані на великому практичному досвіді, на глибокій заінтересованості творчих працівників засобів масової інформації та культури в належних зрушеннях сьогоднішні парламентські слухання «Інформаційна політика України: стан і перспективи».

У зв'язку з цим звертаємось до Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування повернутись до аналізу згаданої Постанови Верховної Ради України, вивчення висновків, пропозицій і рекомендацій, зроблених у ході парламентських слухань, з метою уточнення програм і планів власної діяльності щодо розвитку інформаційної сфери, здійснення відповідних заходів.

(Закінчення на 8-й стор.).

Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Доповідь

Шановний Олександре Миколайовичу!

Шановні народні депутати України!

Шановні учасники парламентських слухань!

Насамперед від імені Комітету з питань свободи слова та інформації щиро вітаю всіх присутніх у цьому залі, кого зібрали тут небайдужість до проблем інформаційної сфери та державної інформаційної політики, наростання тривоги за стан справ та усвідомлення необхідності вжиття ефективних заходів для докорінної зміни ситуації в цій важливій галузі суспільного життя.

Сподіваємося, що публічна частина парламентських слухань стане трибуною принципових суджень та оцінок, конструктивної творчої думки, спрямованої на забезпечення державою і громадськістю істотних зрушень.

Ми покладаємо великі надії на присутніх у залі професіоналів — працівників засобів масової інформації, фахівців інформаційної галузі, котрі з практики знають наболілі проблеми інформаційної сфери, бачать можливості та шляхи її розвитку.

Усім учасникам публічної частини парламентських слухань роздано **інформаційне повідомлення від імені комітету,** яке допоможе краще зорієнтуватися перед початком сьогоднішньої дискусії, глибше вникнути в суть проблеми.

Нинішню розмову, започатковану ще учора за участю Голови Верховної Ради України О. Ткаченка віце-прем'єр-міністра В. Смолія, керівників міністерств і відомств, голови Національної спілки журналістів І. Лубченка можна розглядати як відвертий огляд стану формування державної інформаційної політики з урахуванням наслідків, а точніше, відсутності позитивних наслідків від лютневого дня уряду у Верховній Раді України. Тоді, як відомо, було прийнято грунтовну Постанову «Про діяльність Кабінету міністрів України, інших органів державної влади щодо забезпечення свободи слова, задоволення інформаційних потреб суспільства та розвитку інформаційної сфери в Україні». Уряд отримав незадовільну оцінку. І тому так важливо було комплексно оглянути проблеми інформаційної сфери. Здається, наш комітет уперше у практиці Верховної Ради вчора провів справжні слухання, з глибоким аналізом справ. На розширеному і відкритому засіданні комітету було заслухано звіти керівництва Міністерства фінансів. Антимонопольного комітету. Фонду державного майна, Державного комітету інформаційної політики, Держтелерадіо, Держкомзв'язку, Міністерства праці і соціальної політики, Національних теле- та радіокомпаній України, ДАК «Укрвидавполіграфія», видавництва «Преса України» та інших відомств. Тон принциповій розмові задали виступи Голови Верховної Ради України О. Ткаченка та віце-прем'єр-міністра України В. Смолія.

Дуже важливо, що найгостріші питання мали змогу поставити і отримати на них відповідь наші колеги з областей. Сподіваюся, що такий діловий підхід характеризуватиме і завтрашню розмову.

Адже перейматися справді є чим: в Україні на 01.01.99 р. зареєстровано 8300 друкованих ЗМІ. Реально виходять, за даними Книжкової палати України, 4018. Систематично з оголошеною періодичністю виходять видання 3463 назв. Загальний тираж 9 млн. 286 тис. примірників, у тому числі 2 млн. 541 тис. примірників видань загальнодержавного розповсюдження 6 млн. 745 тис. примірників припадає на місцеві видання.

В Україні також видано ліцензії на право мовлення 830 телерадіоорганізаціям. Серед них — дві республіканські, 26 обласних телерадіокомітетів, решта — комунальні або приватні. Радіомовлення ведуть понад 500 радіоорганізацій.

Слід сказати, що в Україні зусиллями Верховної Ради створено достатньо потужне інформаційне право, в основі якого більш як 10 законів. Робота ця триває.

Подано на розгляд Верховної Ради України два проекти закону «Про інформаційний суверенітет та інформаційну безпеку України», на повторне перше читання — законопроект «Про радіочастотний ресурс України», фактично завершено розробку проектів законів «Про захист суспільної моралі», «Про кабельне телебачення», опрацьовується проект «Про концепцію розвитку телерадіоінформаційного простору України».

І цілком логічно, що всі ці та ряд інших законодавчих актів об'єднає Інформаційний кодекс України, який є в плані комітету на досить близьку перспективу.

Усі, ми добре усвідомлюємо, що роботи в цьому напрямі для комітету, народних депутатів, фахівців іще дуже багато.

Хоча можна однозначно стверджувати: створена база дає змогу нормального функціонування інформаційної сфери. Чому тут так багато проблем?

Мушу ще раз повернутися до Постанови Верховної Ради від 16 лютого за підсумками дня уряду. Загальний аналіз її виконання свідчить, що виконавча влада ігнорує цю постанову. За відсутності жодних позитивних зрушень у цій справі маємо подальше розладнання навіть так званого «державного управління в інформаційній сфері».

Відтак принципові пункти постанови, визначені нею заходи набувають дедалі більшої актуальності.

Свободу слова — головний стрижень державної інформаційної політики, основу основ функціонування засобів масової інформації за умови демократичного розвитку суспільства — намагаються поставити на коліна. Буквально придушується опозиційна до владних виконавчих структур або просто незаангажована преса.

Саме тому у виступі на ПАРЄ цього року я змушений був підтвердити, що висновки доповіді по Україні Комітету з питань моніторингу цієї поважної європейської інституції цілком справедливі.

Усім нам зрозуміло, що це може мати негативні наслідки під час президентських виборів у жовтні нинішнього року. Отже, важливий висновок полягає не у відсутності чи недостатній кількості законів, що регулюють відносини в інформаційній сфері; а в їх ігноруванні, недотриманні.

Нагадаю лише кілька прикладів стосовно наступу на свободу слова, утисків під різними приводами незаангажованих засобів масової інформації, переслідування окремих журналістів. Ще свіжа в пам'яті історія з газетою «Правда Украины», випуск якої було всупереч чинному законодавству зупинено (а фактично, припинено) руками Мініінформу України. А невдовзі заарештовано за звинуваченнями, що викликають дуже багато питань, головного редактора О. Горобця. Нині триває суд над ним.

Учинено протиправні дії до газет «Політика», «Днепровская правда», «Кіровоградська правда», «Полтавська думка», «Дружковский рабочий» та ряду інших.

До речі, профільний комітет став на захист багатьох центральних та регіональних ЗМІ, підданих тискові з боку виконавчих структур, фіскальних органів за інакомислення стосовно нинішньої виконавчої влади, критичні публікації на їх адресу. Ми зверталися до Президента України, Прем'єр-міністра, Генерального прокурора, голови Верховного суду України, зробили кілька серйозних заяв комітету.

Активну позицію в цьому плані обрала Верховна Рада України. Серйозній критиці було піддано урядові структури під час звіту Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, на дні уряду. Створено тимчасову депутатську слідчу комісію щодо вивчення ситуації в інформаційній сфері держави, яку очолює член комітету М. Онуфрійчук.

По-діловому відбулося недавно обговорення питання щодо призначення голови Державного комітету телебачення і радіомовлення, під час якого гострій і принциповій критиці було піддано дії керівництва НТКУ. Вважаю цю критику цілком справедливою. Бо упередженість **державного** телебачення до найвищої державної структури — законодавчого органу — просто аж маніакальна.

Важливим чинником державної інформаційної політики в Україні мав би бути захист власного інформаційного простору. Що маємо насправді? На жаль, цілковиту незахищеність, відсутність інформаційного суверенітету та інформаційної безпеки. Гадаю, що ситуацію можна буде поліпшити з прийняттям відповідного закону. Знову ж таки, якщо виконавча влада поважатиме закон і діятиме за прописаними ним правилами і нормами.

Хоча і нині чинне законодавство, якби воно належно виконувалося б, достатнє для врегулювання основних проблем. Нагадаю, що іноземний капітал не повинен перевищувати 30% у засновницькому капіталі приватних ТРК; чи інші — власного продукту вони мають виробляти не менш як половину. Хто цього дотримується навіть із тих ТРК, які набули статусу загальнонаціональних?

З цим тісно пов'язана і аж **надто пекуча проблема руйнування суспільної моралі.** Нерозуміння суті свободи взагалі і свободи слова зокрема, недотримання чинного законодавства, цілковита безвідповідальність окремих видань, у тому числі електронних ЗМІ, гонитва за дешевим інформаційним товаром призвели до того, що на сторінки газет, у теле- і радіоефір хлинула злива бездуховності, аморальності, цинізму, зневаги до історичних та духовних надбань народу, традицій багатьох поколінь.

До комітету надходять сотні листів-тривог від наших громадян як протест на низькопробні західні фільми, брудну рекламу, публікації, що пропагують насильство, ненависть до людини. Культ грошей, убивство, секс, порнографія стали, хоч як прикро, нормою публікацій деяких газет, програм і передач телеорганізацій. Увесь цей бруд згубно впливає на людей, особливо на молодь.

Наведу для прикладу висновки експертів Українського центру економічних досліджень, які проаналізували 2380 повідомлень, уміщених протягом місяця (24.09 — 24.10 1998 р.) у п'яти газетах: «Факты», «Киевские ведомости», «Столичная газета», «Независимость», «Україна молода». З означеного масиву повідомлень: про вбивства — 76, зґвалтування — 212, самогубства — 53, випадки насилля, крадіжки, замахи, хуліганські вчинки — 231, аварії — 159. Інша соціальне негативна інформація — 106. У цілому — 35,2 відсотка.

Або інший факт. Упродовж двох тижнів травня минулого року було продемонстровано на всіх каналах телебачення 35 фільмів і 7 серіалів, у яких зображено грубе фізичне насильство над людьми.

А хіба нині ситуація ліпша? Аж ніяк.

Негативні явища в суспільстві, на жаль, не зменшуються, а наростають унаслідок згубної політики реформ за рахунок суцільного злидарювання людей. Писати і говорити про ці явища, звісно, треба. Особливо щодо справжньої причини глибокої і системної кризи. Одначе, якщо видання задля дешевої сенсаційності смакують чорнуху, викликають підлі почуття — це небезпечно для суспільної моралі, калічить душі.

Зазначу, що у нашому комітеті вже напрацьовано проект закону України про захист суспільної моралі, в якому, окрім загальних, розглядаються і конкретні проблеми, пов'язані із негативним впливом теле-, кіно-, відеопродукції. Ближчими днями ми його обговоримо і винесемо на розгляд Верховної Ради. До роботи над цим складним законопроектом залучено визнаних експертів, фахівців у цій галузі, вчених, журналістів, відповідальних працівників міністерств та відомств. Ми взяли до уваги законопроекти наших колег В. Медведчука та В. Костицького. Будемо сподіватися, що з прийняттям цього важливого закону вдасться спільними зусиллями законодавче врегулювати надзвичайно важливу суспільну проблему.

Шановні колеги!

Державна політика в інформаційній сфері, поза сумнівом, має насамперед базуватися на відстоюванні інтересів держави. Цей висновок мав цілковите підтвердження на вчорашньому засіданні учасників цих слухань. Серйозній критиці піддано виконавчі структури **за зволікання із введенням в дію Закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів».** Майже 15 місяців закон, по суті, блокувався. Комітет з питань свободи слова та інформації наполегливо боровся за його введення.

І що у підсумку? Кабінет міністрів у квітні прийняв постанову «Про реалізацію статей 14 і 16 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів». Постанову, по-перше, відверто націлену на обмеження реальних кроків соціального захисту журналістів, як це визнано законом. По-друге, вона залишає надто багато питань відкритими. По-третє; хто і як виконуватиме цю постанову, видно з деяких коментарів відповідальних працівників виконавчих структур.

Наш комітет виступив уже із спеціальною заявою «Проти фальшування Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»!». На заяву також не зреаговано. Навпаки, тривають спроби взяти закон облогою, зруйнувати його внесенням змін, які суперечать самій ідеї державної підтримки і соціального захисту.

Примірóм, на підкріплення приватизаційно-прихватизаційних апетитів і можливостей перепрофілювання об'єктів інформаційної сфери, закладених відомим ДАКівським Указом Президента України від 16 вересня 1998 року і відповідними урядовими постано-

Питання, на жаль, актуальне

голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації Івана ЧИЖА на парламентських слуханнях «Інформаційна політика України: стан і перспективи»

вами, виношується намір дати «зелене світло» розпродажу будівель і майна газет, друкарень, інших об'єктів за їх «залишковою вартістю», тобто за безцінь. І все це пропонується зробити, вдумайтеся тільки, шановні учасники слухань, шляхом внесення відповідних змін до закону про державну підтримку.

Замість того, щоб передати це майно їх законним власникам — редакціям газет і колективам друкарень безоплатно, але без права відчуження і перепрофілювання, фактично робляться кроки на приватизацію об'єктів дуже важливого і навіть загальнонаціонального значення.

Усім нам очевидно, що створення ДАКів — це перший етап до приватизації державних інформаційних структур. За ним буде наступний.

Профільний комітет обрав активну позицію щодо так званого «ДАКування». Ми провели ряд прес-конференцій, виступили із заявою комітету, зробили подання до Конституційного суду стосовно невідповідності Указу Президента України Конституції України.

То оце і є державна інформаційна політика?.. Це — здача позицій держави в інформаційній сфері на користь корпоративним клановим інтересам. Саме так слід кваліфікувати ці дії.

І що особливо дивує. Президент після хвилі обурення з боку Верховної Ради, широкої громадськості, керівників провідних ЗМІ та Спілки журналістів висловився негативно щодо ДАКів, осудив дії Кабміну зі створення акціонерних компаній. А чиновництво, незважаючи на це, вдається до кроків на приватизацію, що межують із кримінальними діяннями, оскільки грубо порушують чинні закони. Поспішають так, що діють нахрапом, аж з ніг збиваються. Дійшло навіть до складання плану-графіка акціонування поліграфічних підприємств, за який з високих кабінетів строго питають.

Мушу застерегти чиновницьку братію: якщо вже вам Президент не указ, то є ще закон. І дія його неодмінно буде жорстка і справедлива. Зупиніться, бо доведеться відповідати.

На наших очах під зміною системи управління відбувається також монопольне перетягування державних інформаційних структур.

Ми і далі вимушені зосереджуватися на старих явищах і проблемах, які гостро порушувались понад два роки тому під час попередніх парламентських слухань «Свобода слова в Україні: стан і перспективи», і три місяці тому під час лютневого дня уряду України. Це — реальні утиски свободи слова і преси, знекровлення політичного плюралізму та заламування демократичних засад інформаційної діяльності.

Ситуація загострюється. Якщо раніше в хід ішли міністерські заборони, прокурорські позови, утиски податківців, надмірні штрафні санкції, визначені судами, самоправство деяких місцевих можновладців, то тепер газету може закрити виборний орган громадської організації (так, рада Федерації профспілок України зліквідувала «Профспілкову газету»). За гірким жартом «Літературної України», взятим з власного досвіду, — навіть житлово-експлуатаційна контора.

Прикрий парадокс, але діяти в цих та подібних випадках винятково на законній підставі вкрай складно. Адже весь час наражаєшся на суцільну стіну беззаконня, входиш у глухий кут нерозуміння, бюрократичної тяганини, хитросплетінь, учинених тими, для кого закон, мов дишель, для кого вказівки, телефонне право стають нормою поведінки.

Ви розумієте, хто саме все це беззаконня вибудовує і з якою метою.

Зазначу, що ні комітет, ні Верховна Рада в жодному разі не ухилялися від виконання свого законного обов'язку і цивілізованої функції, реально прагнули й прагнуть захистити ЗМІ та журналістів. Я готовий повторити недавно мною написане, що народні депутати України, журналістська громадськість змушені оцінювати інформаційну політику уряду і стан свободи слова в Україні за формулою Максиміліана Робесп 'єра: «Вільна преса — страж свободи; преса зв'язана — батіг для неї».

Тож постає реальне запитання: а чи Президент, уряд не віддають перевагу сплітанню батога з невільної преси, аби вона стала ще одним бичем прав і свобод громадян за умов тоталітарного режиму?

Звичайно, парламент має бути активнішим у таких ситуаціях. Скажімо, 17 березня ц. р. під час розгляду пакета інформаційних законопроектів, які могли б значною мірою захистити ЗМІ та журналістів. Однак з певних причин народні депутати не проголосували за деякі із цих документів. Думаю, останню крапку тут ще не поставлено.

Тимчасом і Парламентська Асамблея Ради Європи, і Представництво ОБСЄ, яке, до речі, недавно припинило свою діяльність в Україні з ласки урядових структур, занепокоєні порушеннями свободи слова в нашій державі, подають пропозиції, попередження і застереження.

Стурбована й журналістська громада, більшість засобів масової інформації. Спілка журналістів України. Інформаційна сфера в небезпеці. У цей час напруженого передвиборчого президентського марафону багато що залежить від сміливого, об'єктивного слова на адресу можновладців. Адже, якщо не боронити свободу слова, можуть бути зруйновані не лише газети опозиційних до влади партій, а будь-які інші ЗМІ, котрі дозволять виступити всупереч тим, хто прагне будь-що втримати владні важелі в Україні.

Отже, сьогоднішнє наше засідання, як ніколи, на часі. Слід надійніше захистити журналістів від перешкоджання їм у професійній діяльності і протиправних діянь проти них. Слід обмежити апетити до непомірних штрафних судових санкцій проти ЗМІ та їхніх авторів. Слід виробити законні цивілізовані способи і механізми позасудового розв'язання конфліктів між ЗМІ та журналістами, з одного боку, і владними інстанціями, політичними партіями, з другого.

Переконаний у своїй правоті і підтриманий комітетом з питань свободи слова та інформації, закликаю присутніх тут працівників засобів масової інформації активніше висловитися з цього приводу. Чесне, відверте журналістське слово має бути захищене спільними зусиллями — депутатів і працівників ЗМІ. Проект звернення до Президента, Кабміну від учасників слухань, який ви маєте, якраз і розкриває цю проблему.

Змушений при цьому сказати, що **гірке становище зі свободою слова щонайтісніше пов'язане з нужденним економічним станом інформаційної сфери в цілому, фінансовою залежністю засобів масової інформації від своїх хазяїв,** котрі за будь-яке незадоволення їхніх запитів і побажань можуть розправитися з інформаційним органом, розтоптати творчий колектив.

Кілька слів про бюджетне фінансування електронних та друкованих ЗМІ. Я не знаю жодного прикладу, коли б редакція того чи іншого засобу інформації фінансувалася сповна навіть до мінімально-жалюгідних планових цифр. Прикладів можна наводити безліч. Скажімо, Національну радіокомпанію України нинішнього року профінансовано з бюджету лише на 7 відсотків, хоча ми знаємо, що й бюджетний рядок для НРКУ дуже й дуже скупий. НРКУ винна Концерну РРТ 70 млн. долларів. Миколаївський радіоцентр зупинився, Харківський і Львівський зупиняються.

А яка складна ситуація з газетою «Голос України»! Вона і минулого і цього року фінансується лише на 30 відсотків. Хіба це нормальне явище?

Ще гірше становище з регіональними ЗМІ. Особливо гірко живеться всім без винятку нашим «районкам». На їхні потреби не виділяється майже нічого з бюджетних асигнувань. Переважна більшість із них перейшла на тижневики, деякі виходять навіть раз на місяць.

Щоб якось вижити, ці газети змушені друкувати або рекламні матеріали, або замовні. Я маю не один факт, коли з Києва експортуються, так би мовити, замовні статті, які принижують честь і гідність реальних кандидатів на посаду Президента України. Дехто з них, до речі, є у цьому залі. Звісно, такі горе-публікації щедро оплачуються, бо вони несуть політичне навантаження — будь-що очорнити тих, хто претендує на президентський пост.

Якоюсь мірою намагаюся зрозуміти редакторів видань, котрі беруться публікувати пасквілі на людей, що заслужили об'єктивного слова, а не чорних передруків. Жити якось треба.

Намагаюся зрозуміти, і не можу. Бо хіба цією передвиборчою кампанією завершується наше життя? Я вірю, що настануть часи, коли держава повернеться до вас обличчям. І тоді оці Іудині срібняки, що їх кидають вам, доведеним ними ж до відчаю, ой як пектимуть ваші руки і ваші душі. Подумайте, колеги, про це.

І ще про одне. Це правда, звісно, що чорнило на 99 відсотків складається із води. Але щоб на усі 100 відсотків із дьогтю — це тільки у нас!

Окремо — щодо порушень фінансових НТКУ (за даними Рахункової палати). При укладанні договорів і угод на надання рекламних послуг Національна телекомпанія України не дотримувалася вимог ст. 8 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», згідно з якою не допускається трансляція в ефірних мережах України рекламної продукції, за розповсюдження якої не сплачено телерадіоорганізації, що має ліцензію Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення на право користування каналами мовлення, внаслідок чого станом на 01.01.99 року не сплачено за використаний рекламний час спільним підприємством «Ай-Пі-Київ, Лтд» (директор В. Пікаревський) — 2447,8 тис. грн., товариством з обмеженою відповідальністю «Пріоритет» (генеральний директор І. Пуришев) — 438, 6 тис. грн., ЗАТ «Міжнародне інформаційне бізнес-агентство «Ай-Бі-Ей Інтернешнл» (голова правління О. П'ятковський) — 301,8 тис. грн. та ТРК «Солар» (директор М. Павлов) — 1713,5 тис. грн (500 тис. доларів США).

Зупинюся на перспективах впровадження інформаційних систем в Україні як складової частини інформаційної політики держави. На перший погляд, це нібито найпростіша проблема серед політико-правових суперечностей нашого часу. Є наука, є науково-виробничі комплекси і лабораторії, де кують знання і передові технології, але до впровадження, на жаль, не завжди надходять кращі та найперспективніші. Ось приклад: сьогодні наполегливо впроваджують мікрохвильову інтегровану телерадіоінформаційну систему («МІТРІС»). У документах деяких органів влади систему «МІТРІС» характеризують як таку, що має статус вітчизняної системи. Мінпромполітики, приміром, навіть образилося на мене за попередню критику цієї системи. Тож мушу ще раз повернутися до цього питання. Ця система не пройшла відповідних узгоджень, передбачених діючими нормативно-правовими актами, зокрема, з головними розробниками Національної програми забезпечення, розробки і виробництва засобів зв'язку та радіомовлення: конструкторським бюро «Дніпровське» та виробничим об'єднанням «Дніпровський машинобудівний завод».

Система «МІТРІС» та її розробники не отримали, відповідно до чинного в Україні законодавства, дозволу на використання радіочастотного спектра в діапазонах 11,7-13,25 ГГц, оскільки у Національній таблиці розподілу смуг радіочастот України, затвердженій Постановою Кабінету міністрів України № 803 від 12 жовтня 1995 року, цей діапазон радіочастот визначено для радіомовної служби на вторинній основі. За цих умов потрібне узгодження електромагнітної сумісності системи «МІТРІС» з системами фіксованої, рухомої радіослужб, а найголовніше — з системами радіомовної супутникової служби, які на цьому діапазоні визначено як первинні.

Фахівцям відомо, що ця система практично повторює загальновідому у світі впродовж багатьох років американську систему MMDS — **вони обидві побудовані на принципах аналогового мовлення,** від якого вже нині відмовляються індустріально розвинуті країни, де розвиваються технології на базі цифрових стандартів.

Упровадження системи «МІТРІС» передбачає використання радіочастот, на яких у всьому світі впроваджується супутникове мовлення, і зокрема цифрове телебачення, а це вже створює проблеми для України на міжнародному рівні.

Ось у такий спосіб (без урахування перспектив, будуючись на застарілих підходах) у нас вирішуються проблеми не лише у сфері застосування технологій, а й у організації управління, контролю, нормотворчості і таке інше.

Складна ситуація в книговидавничій сфері, системі поширення і пропаганди культурних цінностей, документованої інформації тощо. Сподіваюся, що про це вагомо скажуть у своїх виступах відомий український письменник, директор видавництва «Український письменник» Вадим Петрович Скомаровський та директор Книжкової палати України, професор, академік Міжнародної академії інформації Микола Іванович Сенченко.

Від себе наведу лише кілька цифр, що показують, як ми невблаганно відкочуємося назад. 10 років тому в Україні видавалося 205 млн. примірників книг. Нині у чотири рази менше — 56 млн. Щоправда, кількість назв зросла з 2100 до 7000. Але які то назви? Переважно масова халтура, проти якої борються шановні письменники України, зокрема Олександр Сизоненко, Володимир Дрозд, інші визнані майстри слова.

Видавництво «Український письменник» тепер у 10 разів зменшило випуск книжок порівняно з 1989 роком.

Значно скоротилося видання літератури для дітей та юнацтва, яка так потрібна заради майбутнього нашого суспільства. І лише завдяки неймовірним зусиллям редакційно-творчих колективів «Веселки», «Грайлика», «Абабагаламаги» та інших видавництв ця книга хоч якось працює на освіту й моральне здоров'я підростаючого покоління.

Відома істина: книга живе тоді, коли вона йде в народ, успішно розповсюджується, коли її читають.

А сьогодні йде наплив масхалтури, однак ціна на справжню книгу непосильна для більшості людей, нема чіткої системи книгорозповсюдження, зруйновано систему книготоргівлі в державі. І все це робилося, нагадаю, під гаслом про реформи і прогрес. **Допрогресувалися до регресу, — даруйте за свідомо вжитий неоковирний каламбур. Неоковирний, як і оці реформи.**

Які ж уроки маємо винести з усього, щойно сказаного мною?

Перший. Потрібно на належний рівень поставити державну інформаційну політику через дотримання конституційних норм, чинних законів.

Другий. Продовжити формування і утвердження законодавчої бази в цій сфері.

Третій. Добитися справжньої, а не декларованої, свободи слова й преси.

Інакше, повірте, буде біда.

Передвиборча президентська гонка вийшла на старт. За умов існування авторитарних методів керівництва в державі небезпека для ЗМІ, журналістів значно посилюється. І симптоми цього доволі серйозні.

Уряд, структури виконавчої влади, не лише не виправляють ситуацію в інформаційній сфері, а взагалі кидають її напризволяще. Міркуйте самі. Щонайсерйозніша лютнева постанова парламенту не виконується за багатьма пунктами.

Ліквідовано Міністерство інформації, натомість утворено Держкомітет інформаційної політики, таким чином статус цього органу і його керівника принижено. Адже проведенням інформаційної політики керуватиме людина, котра не є членом Кабінету міністрів.

Із створенням ДАКу «Укртелерадіо» звужуються повноваження й можливості Держтелерадіо України.

Досі Президент України не призначив свою четвірку до складу Нацради з питань телебачення і радіомовлення, нічим не мотивуючи цього. Хочу нагадати шановному Президентові України: Нацрада — це конституційне визначений орган, і паралізувати його роботу нікому не дано права. Навіть гаранту Конституції.

Чи все це не є свідченням свідомого викривлення інформаційної політики, цієї надзвичайно важливої сфери життєдіяльності держави?

Прикро, але саме так це, мабуть, і слід розглядати. Бо в дію після цього ще з більшою активністю вступить владний тиск, усний наказ згори, авторитарний окрик, погроза неугодному, зняття з роботи і т. д.

Ось який букет тоталітаризму в інформаційній сфері, судячи з усього, готується до 31 жовтня, дня виборів Президента України.

Хіба недавнє припинення трансляції роботи Верховної Ради, яку, як для мене цілком зрозуміло, здійснено саме за названою технологією, не підтверджує ці міркування?

... Спливають на пам'ять події п'ятирічної давності. Тодішній кандидат у Президенти України Леонід Кучма звернувся до Верховної Ради з проханням захистити його від узурпації засобів масової інформації, здійснюваної тоді діючим Президентом Леонідом Кравчуком. І парламент виступив на захист кандидата в Президенти держави, тобто Кучми.

А як змінилися відтоді часи і провідники тоталітарних методів у царині діяльності засобів масової інформації? Зазначу, що тодішнє узурпування ЗМІ — це квіточки порівняно з тим, що ми маємо тепер.

І сталося це за діяльності нинішнього Президента, тодішнього беззахисного кандидата.

То хто ж тепер, Леоніде Даниловичу, захистить закон, хто стане на захист Конституції від дій влади, яку Ви очолюєте ?

Цілком очевидно, це повинен зробити гарант Конституції, тобто Ви, шановний Леоніде Даниловичу.

Але як? У Міжнародний день свободи преси, 3 травня, американський Комітет захисту журналістів назвав Леоніда Кучму серед десяти «переможців» (у лапках) у номінації «ворог преси». «Ці десятеро є згубними для незалежних журналістів», -заявила виконавчий директор комітету Енн Купер. Чи не робить ведмежої послуги Президентові запопадливе його чиновництво? Тим часом ніхто, як на мене, не повинен саркастично посміхатися чи навіть радіти з потрапляння нашого Президента до «героїв» цієї вельми негарної номінації.

Адже йдеться не тільки про честь конкретної людини. Мова про честь і авторитет держави. Тому всі маємо зробити належні висновки.

А Верховна Рада за таких сумних обставин має стати гарантом виборів Президента України на законній основі.

Закликаю розглянути проблеми інформаційної сфери з усією повнотою, принциповістю, захистити верховенство права, верховенство закону.

Адже, спираючися на ваші пропозиції, зауваження, поради і доповнення, буде вироблено текст постанови Верховної Ради, яку депутати розглянуть у цій залі згодом.

... Чітко відрегульована діяльність інформаційної сфери, дотримання свободи слова, преси та інформації — лише частина загальної проблеми свободи людини.

Тож дозвольте завершити цю доповідь словами Михайла Грушевського: «Без свободи та освіти й держава не може бути сильна». Дякую за увагу і закликаю до плідної дискусії.

У номер

Звернення Верховної Ради України,

представників громадськості–учасників парламентських слухань «Інформаційна політика України: стан і перспективи»

(Початок на 6-й стор.).

Прагнемо привернути увагу керівництва держави і місцевих органів до необхідності утвердження в інформаційній сфері справжнього верховенства права, верховенства Закону, політичного плюралізму, свободи слова і преси, конституційних засад утворення і діяльності, ефективної державної підтримки засобів масової інформації.

Просимо і вимагаємо нарешті переглянути урядове ставлення до фактичного забезпечення дії достатньо прогресивного Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», рішуче відмовитись від політики урізання і обмеження визначених ним норм, особливо з метою соціального захисту працівників ЗМІ; проаналізувати стан та вжити заходів для поліпшення виконання законів, які стосуються видавничої діяльності, творчих спілок, кінематографії, архівної справи, бібліотечної і музейної роботи.

На наш погляд, необхідно на високому державному рівні осягнути, осмислити реальні наслідки і можливості дії цього законодавства з метою його вдосконалення і піднесення суспільної значущості.

Кабінету міністрів України, виходячи з надвідомчих інтересів, слід переглянути відповідно до законів України, соціальних можливостей населення та інтересів соціально-економічного розвиту, тарифно-цінову практику в інформаційній сфері, яка нині все менше схожа на турботу про творення цивілізованого інформаційного суспільства, спрямована на задоволення економічних прагнень окремих державних відомств і приватних комерційних структур.

Сподіваємось, що з урахуванням цього звернення Верховна Рада України спеціально увалить окрему постанову «Про підсумки парламентських слухань «Інформаційна політика: стан і перспективи», а Президент України Л. Д. Кучма, Кабінет міністрів України видадуть свої обов'язкові для виконання нормативні акти.

Ми звертаємось з усіма викладеними міркуваннями також до своїх колег, працівників різних галузей і установ інформаційної сфери.

Маємо всіма своїми творчими, ініціативними силами допомогти державі, її органам у реалізації всіх конструктивних зусиль, які спрямовуватимуться на розв'язання актуальних проблем і завдань державної інформаційної політики, утвердження свободи слова, розвиток інформаційної сфери.

Не закликаємо до відмови від критичної позиції. Без неї не обійтись. Вона містить значну енергію для подальшого вдосконалення роботи.

Однак практичне, заінтересоване, ділове підключення до реальної і конструктивної справи, яку започатковуватиме держава, матиме не менш ефективне значення.

Висловлюємо надію, що до нашого громадського голосу прислухаються в ділі органи державної влади і органи місцевого самоврядування, державні мужі і громадські лідери, працівники всіх галузей, організацій, установ і закладів інформаційної сфери.

Київ, травень 1999 року

✔ Фотофакт

В асоціації фермерських господарств «Славутич», що в Запорізькому районі, є млин. За добу він дає 2 тонни борошна. Отож селяни мають дешевий хліб.

Фото Бориса ДВОРНОГО (ДІНАУ).

УКРАЇНА ТА АРГЕНТИНА: співробітництво напередодні нового тисячоліття

Зустріч у палаті депутатів Національного Конгресу Аргентини

29—30 квітня цього року Аргентину з першим з часу відновлення незалежності України офіційним візитом відвідав міністр закордонних справ України Борис Тарасюк. Одним з сучасних пріоритетних завдань української зовнішньої політики є курс на економізацію. Саме тому тема поглиблення економічної співпраці посідала чільне місце у переговорах і зустрічах глави зовнішньополітичного відомства України, а також представників підприємницьких кіл, які на чолі з президентом Української спілки підприємців і промисловців Анатолієм Кінахом входили до складу делегації.

Аргентина — одна з найбільших промислово розвинених держав Латинської Америки. Її населення становить 34 млн. чол., а територія 2,8 млн. кв. км. Зацікавленість України у розвитку відносин з Аргентиною визначається тим, що ця латиноамериканська країна, поряд з Бразилією та Мексикою, є впливовою в регіоні і за своєю політичною вагою, і за економічним потенціалом. Країна відіграє важливу роль в ООН, Організації американських держав, «Групі Ріо», економічному угрупованні МЕРКОСУР, інших міжнародних організаціях.

Позитивним чинником розвитку україно-аргентинських відносин є й те, що в Аргентині проживає українська громада чисельністю 350 тис. чол. Саме це сприяло тому, що Аргентина була єдиною країною Америки, яка визнала Українську Народну Республіку і встановила з нею дипломатичні відносини у 1921 р. Аргентинська Республіка також першою серед країн Латинської Америки визнала незалежність України вже 5 грудня 1991 року.

Візит міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка розпочався із виступу на відкритті семінару аргентинських та українських ділових кіл, що є символічним, оскільки засвідчило налаштованість делегації України насамперед на діловий робочий діалог. Як наголосив міністр закордонних справ, виступаючи на відкритті семінару, завдяки контактам на високому державному рівні, передусім візиту Президента України Л. Кучми в Аргентинську Республіку в жовтні 1995 року та візиту у відповідь глави Аргентинської Республіки К. Менема в червні минулого року, двосторонні економічні контакти набули нових перспектив. Цьому також сприяла діяльність МЗС України, що забезпечувало розвиток належної правової основи для двосторонньої співпраці. Зокрема, вже підписано угоди про торговельно-економічне співробітництво, про взаємний захист та сприяння інвестиціям тощо.

Під час візиту Борис Тарасюк зустрівся з Президентом Аргентинської Республіки К. Менемом. Під час цієї бесіди з обох сторін було наголошено, що відносини між нашими державами позначені високим рівнем політичного взаєморозуміння, що в свою чергу потребує пожвавлення співпраці в торговельній та економічній галузях. Саме тому обговоренню цих питань були присвячені переговори міністра закордонних справ України зі своїм колегою Г. ді Теллою, конкретним результатом яких стало підписання низки міжурядових угод, зокрема про співробітництво в агропромисловій сфері, щодо питань міграції, а також було укладено програму співробітництва в галузі освіти на 1999 —2000 роки.

Цього ж дня міністр закордонних справ України відвідав сенат Національного Конгресу Аргентини, де провів зустріч з його головою Е. Менемом та членами парламентської групи «Друзі України», а також з головою Комісії з міжнародної політики палати депутатів аргентинського парламенту Е. Мауреттом. Під час цих зустрічей співрозмовники наголошували на спільному прагненні активного розвитку різнобічних україно-аргентинських відносин. Зокрема, аргентинські парламентарії запевнили Бориса Тарасюка, що підписані в ході його візиту міжурядові документи матимуть пріоритет і підтримку під час ратифікації у парламенті цієї держави.

Темі економічної співпраці була присвячена зустріч Бориса Тарасюка з керівництвом Міністерства економіки Аргентини, в якій взяли участь голова УСПП А. Кінах, заступник глави адміністрації Президента України П. Гайдуцький і заступник міністра економіки В. Ігнащенко. В ході цієї бесіди співрозмовники обговорили перспективи впровадження нових форм економічного співробітництва, зокрема промислової співпраці, створення спільних підприємств, взаємодії між регіональними економічними організаціями ОЧЕС і латиноамериканською МЕРКОСУР.

У ході візиту міністр закордонних справ України виступив перед членами Аргентинської ради міжнародних відносин — авторитетної громадської інституції, яка займається науковими дослідженнями в міжнародній сфері. В цьому виступі Борис Тарасюк, якого було урочисто проголошено почесним членом ради, ознайомив слухачів з основними напрямами сучасної зовнішньої політики України, а також виклав своє бачення україно-аргентинського співробітництва.

Сьогодні знайомимо вас, шановні читачі, з основними моментами виступу глави зовнішньополітичного відомства нашої держави.

Так судилося, розпочав свій виступ Борис Тарасюк, що Україну й Аргентину, віддалені географічно країни, поєднала історична доля. Нас поєднує і доля тисяч громадян України, які в буремні роки української історії залишили свої обжиті домівки та знайшли собі притулок на аргентинській землі, ставши повноправними і лояльними громадянами нової держави та беручи участь у її розбудові.

Попри географічну віддаленість, наші народи єднає також спільна й споконвічна риса — волелюбство. Важко віднайти в історії різних народів більш подібні постаті, ніж аргентинський гаучо та український козак: обидва є уособленням нашої історії і нашого прагнення незалежності. Ось чому нам близька думка видатного визволителя Аргентини Сан-Мартіна: «Свобода — цей кумир вільних народів — не цінується рабами, бо вони не знають, що це таке».

Дружні стосунки України і Аргентини мають свою довгу історію. Стало вже традицією, що Аргентина першою з країн регіону простягає руку дружби Україні. Ще в далекому 1921 році Аргентинська Республіка єдина серед країн регіону визнала Українську Народну Республіку, а через 70 років, 5 грудня 1991 року, уряд Аргентини першим в Латинській Америці визнав незалежність України. Аргентина також стала першою з країн латиноамериканського регіону, що встановила дипломатичні стосунки з Україною і відкрила в Києві своє дипломатичне представництво.

Цього року, 24 серпня, ми відзначаємо 8-му річницю державної незалежності України. За дивовижним збігом обставин цього самого дня виповнюється 100 років від дня народження класика аргентинської літератури XX століття Хорхе Луїса Борхеса, яке ми також відзначатимемо в Україні.

Отже, самі бачимо, якою молодою, на тлі багатовікової історії українського народу, є наша незалежність. Сьогодні ми будуємо демократичну правову державу. Мені приємно сказати це вам, нащадкам великих визволителів — Бельграно, Сан-Мартіна, Гуемеса. І дозвольте висловити впевненість, що спільні ідеали, витворені нашими народами впродовж століть, є запорукою того, що відносини між Україною та Аргентинською Республікою мають добре майбутнє. Такі підвалини спільної історичної долі, культурних та духовних цінностей повинні мати і мають надійне підгрунтя для творчої співпраці, виробляти схожі підходи до багатьох проблем сучасності.

Від часу встановлення дипломатичних відносин ми пройшли значний шлях становлення, розбудови і поглиблення їх на всіх напрямах. Плідно розвивається політичний діалог на найвищому рівні. Загалом відбулися вже три зустрічі керівників наших держав. За останні три роки регулярними стали політичні консультації між зовнішньополітичними відомствами України і Аргентини, проведення яких значною мірою сприяло взаємному ознайомленню з основними напрямами внутрішньої й зовнішньої політики двох держав, виробленню конкретних пропозицій та організаційного забезпечення подальшого розвитку співробітництва в усіх сферах. Важливе значення в розвитку міждержавного співробітництва має постійний обмін візитами керівників міністерств та відомств. На високому рівні підтримується міжпарламентське співробітництво.

Наші держави заклали підвалини договірно-правової бази двосторонніх відносин. За останні чотири роки між нашими країнами укладено понад 20 двосторонніх документів, укладені угоди про співробітництво між регіонами наших країн тощо. Логічним результатом історичних симпатій і конструктивної роботи останніх років стало укладення в червні 1998 р. Договору про дружні відносини і співробітництво між Україною і Аргентинською Республікою, яким визначено і закріплено характер відносин між нашими державами як стосунки двох дружніх народів і країн.

Зараз уже не потрібні докази, що ми можемо бути повноцінними партнерами у міжнародній політиці, надавати взаємну підтримку на світовій арені, ефективно співпрацювати заради збереження і зміцнення загального миру.

Україна, яка подала приклад усьому цивілізованому людству, добровільно відмовившись від третього за обсягом ядерного арсеналу в світі, та Аргентина, яка була одним з ініціаторів оголошення території країн —членів МЕРКОСУР зоною, вільною від зброї масового знищення, плідно співпрацюють у рамках «Групи 8+6», послідовно й наполегливо виступають за повну ліквідацію ядерної зброї.

З 1995 року спостерігається стабільне зростання обсягів торгівлі між нашими державами, які щорічно подвоювалися. За підсумками 1998 року загальний обсяг зовнішньої торгівлі між нашими державами перевищив 80 млн. дол. США. При цьому хочу особливо відзначити той факт, що на зазначену динаміку не вплинула світова фінансова криза. Проте саме в сфері торгівлі й економіки я вбачаю значні незадіяні резерви, оскільки, як вважають експерти, наші економіки мають взаємодоповнюючий характер, можуть і повинні ефективно співпрацювати. Це стосується передусім великих індустріально-технологічних і наукових можливостей України і значного аграрно-промислового потенціалу Аргентини. У цьому зв'язку хотів би нагадати, що 37% електроенергії виробляється в Аргентині на українському обладнанні. Ми маємо й іншу власну продукцію, яка становить традиційний імпорт Аргентини, відповідає світовим стандартам і, водночас, є конкурентоспроможною за цінами. Тому нині, у ході мого візиту, ми приділили велику увагу питанням додаткового стимулювання цього напряму взаємин. Український та аргентинський уряди повинні надати більшого сприяння підприємцям, усім учасникам двосторонніх відносин. Особливої підтримки потребують перші спільні україно-аргентинські підприємства в галузі виробництва сільськогосподарської техніки та портових робіт, їх приклад повинен знайти послідовників і в інших сферах. До поглиблення такої співпраці нас підштовхує сам час, складні і болючі наслідки, які відчувають економічні і соціальні сфери обох наших держав у результаті світової фінансової кризи.

Переконаний, що наше двостороннє співробітництво має велике майбутнє на всіх напрямах. По-перше, слід підкреслити важливість продовження співпраці в рамках міжнародних організацій, спільної участі у миротворчих операціях ООН, сприянні забезпеченню стабільності й безпеки, боротьбі з тероризмом, організованою злочинністю, незаконною торгівлею зброєю і наркотиками; особливо важливим моментом співпраці є питання ядерної безпеки. Крім активної взаємодії України й Аргентини з цих питань на міжнародній арені, ми могли б активно співпрацювати й у галузі атомної енергетики, де український досвід був би, безумовно, корисним для Аргентини.

Ми уважно стежимо за активною участю Аргентини в інтеграційних процесах. Аргентинська багатовекторність перегукується з українською. Для нас спільними пріоритетами є поглиблення співробітництва з ЄС та взаємна пов'язаність з нашими великими північними сусідами — відповідно, Бразилією та Росією, з глобальними державами, такими, як США.

Ми з великою надією дивимося на перспективу міжрегіонального співробітництва між Організацією Чорноморського Економічного Співробітництва та МЕРКОСУР. Наші держави, які відіграють важливу роль у цих регіональних організаціях, могли б виступити рушійною силою поглиблення цього співробітництва.

По-друге, в економічних стосунках та торгівлі слід сприяти започаткуванню спільних взаємовигідних проектів, наприклад, у сфері точного машинобудування, космічної індустрії, літакобудування, важкої промисловості, комунікацій тощо. Проблема реекспорту залишається гострою у двосторонній торгівлі. Необхідно забезпечити створення торговельних каналів, які б безпосередньо зв'язували наші ринки.

По-третє, слід зауважити, що інформаційні простори наших двох країн практично не перетинаються, і навіть той обмежений обсяг інформації, що доходить через світові агентства, часто передається під кутом зору третіх країн. Узагалі, як на мене, недостатня обізнаність один про одного є одним з тих чинників, які найбільше стримують розвиток нашого співробітництва. Звідси випливає потреба налагодження постійного обміну інформацією про наші країни на державному рівні та її поширення національними мас-медіа.

По-четверте, велику перспективу має співробітництво в науковій галузі. Україна має значний науковий потенціал, ще одним переконливим підтвердженням цього став нещодавній успішний запуск української ракети-носія «Зеніт», яка не має аналогів у світі серед апаратів свого класу. Розвиток сучасних систем зв'язку неможливо уявити без використання космічної техніки. Це ще одне поле для плідної співпраці наших країн.

По-п'яте, широкі можливості відкриваються перед нашими державами у сфері військового та військово-технічного співробітництва.

По-шосте, впевнений, що розвиток обмінів між нашими народами, культури яких є безцінним надбанням світової цивілізації, сприятиме їхньому взаємозбагаченню. Тут є чому повчитися один в одного. Не маю сумнівів, що й аргентинці відкриють для себе багато цікавого, коли глибше познайомляться з українськими оперою та балетом, театром, живописом, літературою, музикою.

Як бачимо, лише перелік напрямів співробітництва, причому досить загальний, переконливо свідчить про те, скільки нам ще можна й треба зробити для використання потенціалу наших двосторонніх відносин. Я сподіваюсь, зокрема, що внаслідок візиту нашої делегації, і насамперед завдяки тим діловим людям, котрі приїхали сюди з України, ми істотно просунемо наше співробітництво і зробимо його важливим чинником у зовнішніх економічних і політичних зв'язках обох держав.

На завершення хочу нагадати слова Президента України Леоніда Кучми, який, виступаючи 27 жовтня 1995 року в Національному Конгресі Аргентинської Республіки, виголосив:

«Аргентина та Україна мають особливий стимул для прискореного, широкого і взаємовигідного співробітництва. Фактично наші країни є спорідненими державами. В Аргентині живуть і віддано працюють на благо своєї нової Батьківщини майже триста тисяч громадян українського походження. Міжнародне право не передбачає такої кваліфікації стосунків між державами. Але є більш високе право, ніж формальне. Це право на особливу увагу і дбайливе ставлення до розвитку стосунків з країнами, де мешкають з різних обставин сини і дочки свого народу».

Фактично наші країни — споріднені

ПАРЄ не знайшла компромісу й стала на бік НАТО

Українські депутати були активними, проте залишилися в меншості

Центральним і найгострішим пунктом порядку денного другої частини сесії-99 Парламентської Асамблеї Ради Європи стало обговорення політичних і гуманітарних аспектів косовської кризи — про це йдеться в звіті про участь у вищезазначених засіданнях постійної делегації Верховної Ради. До Страсбургу їздили Борис Олійник, Анатолій Рахансьсий, Сергій Головатий, Олександр Ємець, Сергій Курикін, Георгій Манчуленко, Іван Попеску, Леонід Косаківський, Анатолій Хунов. «На жаль, — йдеться в звіті, — асамблея не змогла знайти компромісного підходу до зазначеного питання, який врахував би позиції парламентських делегацій принаймні основних європейських держав».

У документі наголошено, що один із доповідачів з питання «Криза в Косово і ситуація в СРЮ» А. Барсоні (Угорщина) всю відповідальність за нинішню гуманітарну катастрофу поклав на югославське керівництво, тоді як інший співдоповідач П. Бльотцер (Швейцарія) охарактеризував агресію НАТО проти суверенної держави як «законний внесок у міжнародні зусилля змусити югославських та косовських представників досягти угоди». Солідаризувалися з НАТО і співдоповідачі з питання «Гуманітарне становище біженців і переміщених осіб в Косово»; кажучи про жахливе становище албанців-біженців, вони жодним словом не згадали про тисячі мирних мешканців Югославії, вбитих і поранених ракетно-бомбовими ударами НАТО. Так само, йдеться в звіті, проігноровано й варварські збитки, завдані НАТО народному господарству і соціально-культурній інфраструктурі СРЮ (за оцінками експертів, вони вже становлять не менш як 30 млрд. доларів).

У документі наголошено, що з п'яти політичних груп ПАРЄ засудила акцію НАТО лише група «Об'єднані європейські ліві», голова якої Я. Лаакso (Фінляндія) заявив: « Не можна ігнорувати той факт, що військова акція НАТО підриває основоположний принцип Ради Європи — принцип верховенства права». Об'єднані ліві виступили за негайне припинення бомбардувань і за надання Косово автономії в кордонах СРЮ.

Під час тривалого обговорення цього питання деякі виступаючі рішуче засудили агресію НАТО, серед них — голова української делегації Борис Олійник та його заступник Анатолій Раханський. Але більшість промовців, йдеться в звіті, підтримали позицію співдоповідачів, ставши на бік виправдання дій НАТО. Асамблея відхилила всі поправки, внесені російськими та українськими парламентаріями, де засуджувалися такі дії альянсу проти СРЮ, як порушення Статуту ООН і принципів міжнародного правопорядку, давався конкретний виклад руйнівних наслідків агресії для миру, безпеки та стабільності в балканському регіоні, містилися заклики: до НАТО — негайно припинити бомбардування й негайно поновити політичний процес та до Ради Європи — направити на Балкани свою миротворчу місію. Натомість ухвалена ПАРЄ Рекомендація 1403 покладає всю відповідальність за гуманітарну катастрофу на керівництво Югославії й Сербії та персонально на Слободана Мілошевича. Водночас, наголошено в звіті, рекомендація не містить жодного слова засудження ані агресії НАТО, ані терористичних дій косовських сепаратистів.

На особливу увагу заслуговує пункт 16 зазначеної рекомендації, в якому «Асамблея відзначає брак одностайності серед держав — членів РЄ стосовно застосування сили в пошуку способів розв'язання конфлікту».

Крім активного обговорення косовської теми, члени української делегації взяли участь і в обговоренні інших питань. Відбулася також зустріч нашої делегації з доповідачами Комітету ПАРЄ з моніторингу, яким було передано письмову інформацію про кроки України щодо виконання нею своїх обов'язків як члена Ради Європи.

Звіт про участь нашої делегації в чергових засіданнях ПАРЄ містить й низку висновків та пропозицій. Зокрема, рекомендації керівництву МЗС та Постійному представництву України при РЄ активніше ставити питання про залучення Ради Європи до мирного врегулювання югославської кризи, а також порушити питання про найшвидше надання СРЮ офіційного статусу при РЄ. Комітету ВР з питань правової реформи до червня цього року пропонується внести на розгляд українського парламенту в третьому читанні законопроект «Про політичні партії», аби Верховна Рада змогла прийняти його до початку третьої частини цьогорічної сесії ПАРЄ (кінець червня). Також у документі висловлено прохання, щоб Конституційний суд до червня розглянув питання про визнання таким, що суперечить Конституції України, застосування смертної кари в нашій державі.

Невже європейці не здогадуються, що вмирають за «новоявленого хазяїна світу»?

Виклад виступу голови постійної делегації Верховної Ради в ПАРЄ Бориса ОЛІЙНИКА під час обговорення питання «Криза в Косово і ситуація в СРЮ»

У промові голова української делегації наголосив: проти сербів ось уже впродовж десятиліття розв'язаний, окрім збройного, ще й пропагандистський терор. «Свого часу «оброблюючи» західну громадськість щодо необхідності бомбардування в Боснії і Герцеговині, прикуплені мас-медіа приписали сербам і колективні депортації, і масові згвалтування, і звірячі вбивства дітей аж до торгівлі людськими органами, — заявив він. — Все те згодом виявилося фальшивкою, але ж саме ця брехня демонізувала цілий народ в очах учергове ошуканих податкоплатників і легалізувала бомбардування сербських позицій. Такими ж — слово в слово — клішованими фальсифікаціями виправдовуються й нинішні бомбардування Югославії».

Невже досі європейці не здогадалися, запитав Борис Олійник, що вмирають не за албанців, сербів чи чорногорців, а за ідею новоявленого хазяїна світу —відомої супердержави? І хіба співвідношення вбитих у Югославії — на одного солдата десятки цивільних — не свідчить, що НАТО воює не з Мілошевичем чи тоталітаризмом, а з народом, з усією нацією? Що справжня «гуманітарна катастрофа» почалася саме після того, як альянс скинув близько 9 тисяч тонн вибухівки на голови мирних громадян вкупі з албанцями, дощенту зруйнувавши десятки осель, сотні фабрик і заводів, полишивши без шматка хліба понад 2 мільйони сербів? Чому про це мовчала й мовчить преса, телевізія, радіоголоси?

І якщо, наголосив голова української делегації, промовчить ще й Рада Європи, то постає запитання: для чого ми тут збираємося? «Наша інституція, — сказав він, — лише тоді виконає свою історичну місію, коли рішуче візьме на себе ініціативу в негайному припиненні цієї бойні й виведе ситуацію на дорогу миру. Албанці мають повернутися в рідні гнізда — це їхнє природне право. Але й у сербів, чорногорців та інших народів нікому не дозволено відбирати право на життя!»

Борис Олійник закликав до термінового проведення міжнародної конференції на найвищому рівні, «яка б після третьої світової холодної війни, враховуючи нові реалії, виробила модель колективної безпеки на третє тисячоліття». «Україна, — нагадав він, — 1998-го року вже пропонувала провести в Києві засідання підготовчої групи подібної конференції. Ми не відмовляємося від цієї ідеї й нині. Але в цій новій моделі немає місця альянсові, який своїми злочинами поставив себе поза законом».

ОБСЄ потребує реформування

Нещодавно в Копенгагені відбулося засідання розширеного бюро Парламентської Асамблеї ОБСЄ. Розглянуто такі важливі питання, як ситуація в Косово, хід підготовки до річної сесії в Санкт-Петербурзі, діяльність робочої групи по Білорусі. В роботі бюро взяв участь народний депутат України Ігор ОСТАШ, який відповів на кілька запитань «ГУ».

— Очевидно, головною темою дискусії була все-таки ситуація в СРЮ?

— Так, і лейтмотивом дебатів були, на жаль, вислови на кшалт «холодна війна», «третя світова війна» тощо. Практично в усіх виступах звучали заклики до припинення конфронтації. Промову виголосив і Генеральний секретар ОБСЄ Арагона. Він торкнувся теми роботи в Косово спостерігачів організації, зазначивши, що залишити край вони змушені були з двох причин: через небезпеку подальшого перебування там та через перешкоди, які чинила представникам ОБСЄ югославська влада.

Після обговорення косовського питання було ухвалено відповідну заяву, яка починається словами: «Це є політичною, економічною й гуманітарною трагедією надзвичайних масштабів, котра матиме серйозні наслідки і може призвести до ситуації, з якою світове співтовариство не стикалося з часу закінчення другої світової війни...» В документі зазначено, що головними умовами врегулювання конфлікту є негайне припинення виселень цивільного населення; зупинення діяльності військових та поліцейських сил у Косово та виведення їх звідти; безумовне повернення всіх біженців та переміщених осіб; використання міжнародних військових сил для створення умов цього повернення; надання міжнародному співтовариству дозволу на здійснення контролю за виконанням згаданих пунктів. Особисто мною було запропоновано: на Міжнародній конференції ОБСЄ в Нанті, що відбудеться у вересні, розглянути питання погашення збитків державам, що зазнають їх через призупинення судноплавства Дунаєм. До таких держав належить і Україна.

— Що казали про Білорусь?

— Головна ідея: не можна допускати міжнародної ізоляції цієї держави. Також слід допомогти в налагодженні діалогу між білоруською владою та опозицією. Передбачається моніторинг за подіями, які можуть призвести до значної конфронтації в Білорусі —президентськими виборами, запланованими на 16 травня опозиційними до Лукашенка силами.

— Яке, на думку учасників засідань, майбутнє має ОБСЄ?

— У Копенгагені звучали припущення, що після трагічних подій на Балканах на Європу чекають великі зміни. Має змінитися й ОБСЄ, яка загальмувала свій розвиток і відчуває брак реальних механізмів для здійснення миротворчої діяльності. Югославський іспит засвідчив, що організація, як і вся система європейської колективної безпеки, потребує реформування.

Війна несе горе людям, небезпеку природі, збитки економіці

З виступів заступника голови постійної делегації Верховної Ради в Парламентській Асамблеї Ради Європи Анатолія РАХАНСЬКОГО на квітневих засіданнях ПАРЄ.

Під час свого виступу з питання югославської кризи Анатолій Раханський наголосив: в Україні важко пояснити виборцям, чому Рада Європи й досі не виступила проти вбивств мирних мешканців, політично не сприяла пошуку мирного розв'язання конфлікту. Водночас, наголосив український представник, РЄ вимагає від своїх членів скасування смертної кари для вбивць. Такі дії організації справляють враження, що вона просто обслуговує інтереси НАТО, а не народів Європи.

Політики, які розв'язали цю криваву бойню, довели своє безсилля, заявив Анатолій Раханський. «Чому нас сьогодні не хвилює те, що під прицілом бомбардувань опиняються об'єкти мирного призначення, руйнуються культурні цінності СРЮ, церкви, тобто знищується пам'ять цілого народу? — запитав народний депутат. —Скажіть, в чому завинили люди багатонаціональної Югославії й хто їх захистить? Свого часу Гітлер розв'язав другу світову війну, але Нюрнберзький процес судив не німецький народ, а лише верхівку нацистів. То по якому праву НАТО прирекло на смерть та страждання народ СРЮ?».

Анатолій Раханський наголосив також і на екологічних наслідках акції НАТО. «Руйнування об'єктів хімічної та нафтової промисловості, розташованих на головній європейській артерії — Дунаї — призводить до витоку небезпечних отруйних речовин. Особливу небезпеку становить застосування зарядів з послабленим ураном, касетних бомб», — сказав він. Представник України закликав негайно припинити війну на Балканах, «бо звідси може розгорітися полум'я третьої світової війни».

Анатолій Раханський мав також виступ і під час обговорення питання «Європейська транспортна політика». Він наголосив на труднощах, на які наражається Україна під час переходу до ринкової економіки. «Йде процес оновлення рухомого складу за рахунок придбання транспортних одиниць іноземного виробництва. Це викликано, насамперед, обмеженнями з боку ЄС щодо в'їзду на територію його країн транспортних засобів, що не відповідають стандартам Євро-1 та Євро-2», — зазначив народний депутат. Але, наголосив він, через високу вартість іноземних машин для України єдиною можливістю модернізації основних фондів АТП є придбання транспорту за лізингом. Та для виконання зобов'язань перед лізингодавцями українські перевізники потребують збільшення обсягів перевезень, а на заваді цьому стоїть нині система отримання дозволів ЄКТМ — і разових, і багаторазових. Анатолій Раханський закликав розв'язати це важливе для України питання.

Він також звернув увагу ПАРЄ на збитки, яких зазнає Україна через війну в Югославії. «Призупинено сполучення між українськими портами на Дунаї та портами інших країн, — заявив він. — Фактично відрізаними від нас опинилися партнери Українського Дунайського пароплавства — Австрія, Угорщина, Німеччина, які забезпечували 80 відсотків вантажообороту річкового флоту країни». УДП, наголосив він, щоденно зазнає збитки в обсязі близько 300 тисяч американських доларів. Крім того, зазначив член української делегації, бомбардування несуть загрозу життю моряків та кораблям флотів усіх придунайських держав.

Хроніка. Факти. Події

✔ Вашингтон

Без наземних військ не обійтися

Президент США поінформував про те, що НАТО не одержить перемоги в Косово без використання сухопутних сил. За деякими свідченнями, комітет начальників штабів збройних сил США надіслав листа міністрові оборони США Уїльяму Коену, в якому сказано, що тільки сухопутні сили могли б гарантувати досягнення політичних цілей адміністрації.

✔ Рим

В Італії новий президент

Карла Адзельо Чампі обрано кваліфікованою більшістю голосів (дві третини кворуму плюс один голос) на посаду президента Італії. Загалом за нього віддали голоси 707 сенаторів, членів палати депутатів і представників регіонів. Для успішного обрання глави італійської держави у першому турі було досить 674 голосів.

✔ Ужгород

Хоч візит і неофіційний...

Президент Угорщини Арпад Генц, повертаючись до Будапешта з президентського саміту у Львові, відвідав Закарпаття. Він ознайомився з ходом ліквідації наслідків повені, зустрівся з керівництвом області. Арпад Генц запевнив, що Угорщина і надалі допомагатиме Закарпаттю.

✔ Київ

Подарунок до Дня музеїв

Посольство Великої Британії сьогодні проводить презентацію поштових листівок із зображенням скарбів Кирилівської церкви, приурочену до Міжнародного дня музеїв.

✔ Джакарта

Індонезія може стати «другими Балканами»?

Продовжують надходити повідомлення про вбивства на анексованому Індонезією 24 роки тому острові Східний Тимор. Сутички між прихильниками та противниками незалежності цієї колишньої португальської колонії, де живуть переважно католики, тривають. Секретні військові підрозділи «інтеграторів» з Індонезією не приховують своїх планів зірвати намічений на 8 серпня референдум про незалежність острова.

Водночас офіційна індонезійська влада не береться роззброювати своїх войовничих прихильників.

Міжнародні спостерігачі побоюються можливої «балканизації» етнічних конфліктів в Індонезії.

✔ Братислава

Майже перемога Шустера

Лише трохи не вистачило лідеру Партії громадянського взаєморозуміння Рудольфу Шустеру для перемоги вже у першому турі президентських виборів у Словаччині. Він набрав 47,35 відсотка голосів виборців (щоб стати президентом, претендент має набрати 50 відсотків плюс один голос). Його головний опонент, лідер опозиційного Руху за демократичну Словаччину й колишній прем'єр держави Владімір Мечіар, набрав близько 37 відсотків голосів. Решта кандидатів значно відстали. Незважаючи на загалом солідний здобуток Мечіара, політологи вважають, що під час другого туру виборів (він відбудеться 29 травня) Шустер легко отримає потрібні йому кілька відсотків і стане президентом Словаччини.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Забили цвяхи, посадили дерева, поговорили про Косово...

(Початок на 1-й стор.).

Хоча темою дискусії було досить абстрактне «Людський вимір загальноєвропейської та регіональної інтеграції та його роль у будівництві нової Європи», президенти не обминули увагою і події в Югославії. Під час прес-конференції в Будинку науки і техніки Львівської залізниці Президент України Леонід Кучма зачитав декларацію: «Ми, Президенти країн Центральної Європи, рішуче засуджуємо систематичний терор в Косово, вбивства і розбій, насильство над дітьми, гвалтування, грабежі, а також переселення, що використовується як засіб етнічних чисток. Ми висловлюємо жаль з приводу жертв та страждань невинного цивільного населення всієї Союзної Республіки Югославія. Ми вітаємо всі міжнародні зусилля з тим, щоб якнайшвидше покласти край цій серйозній кризі. Закликаємо белградський уряд — як передумову для мирного розв'язання конфлікту — виконати вимоги міжнародного співтовариства, викладені, зокрема, у заяві міністрів закордонних справ «великої вісімки» від 6 травня 1999 року...» Тривалий мир у Південно-Східній Європі, наголошено в документі, є можливим лише за умови, якщо цьому регіону буде запропоновано майбутнє демократії, громадянського суспільства, процвітання та безпеки.

Саміт збігся в часі із початком виборчої президентської кампанії і опосередковано попрацював на імідж Леоніда Кучми. Більшість запитань (а отже й відповідей), адресованих йому журналістами, були зорієнтовані на майбутнє. Крім цього, Леонід Кучма дав високу оцінку організаційним зусиллям, гостинності львів'ян, їхньому вмінню показати все найкраще.

Високі гості стали учасниками відкриття традиційного міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Віртуози». У Львівській опері виступали відомі в Європі митці — лауреати міжнародних конкурсів співачки Наталя Дацько, Степан П'ятничко, скрипаль Богодар Которович. До того ж завдяки президентському з'їздові Національний музей у Львові вперше мав нагоду показати українську ікону — донині такого не було, й у світі, зокрема в Європі, стверділася думка, що ікона — явище суто російське. Перебуваючи у Львові, глави держав виявили себе садівниками: на території меморіального комплексу «Садиба Михайла Грушевського» ними закладено яблуневий сад. А завершальним акордом зустрічі стала забава в заміському ресторанному комплексі «Колиба». Президенти забили в її дерев'яну стіну пам'ятні ковані цвяхи...

Дощова погода не змогла завадити президентам-садівникам. Глава Німеччини Роман Герцог працює лопатою

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Росію розум не збагне

Імпічмент не вдався. Триденні дебати депутатів Державної Думи РФ завершилися нічим: не вистачило 17 голосів, щоб довести підсудність нинішнього президента.

Мляву процедуру ускладнювали організаційні проблеми. З 30 запрошених думськими фракціями і депутатськими групами свідків у справі імпічменту прийшли лише п'ятеро. Прохання депутатів знехтували найвагоміші для процедури «експерти»: Іван Рибкін, Володимир Шумейко, Руслан Хасбулатов, Олександр Руцькой, Михайло Горбачов.

Відсутність «архітектора перебудови» невдало намагався заповнити головний противник імпічменту Володимир Жириновський, який запропонував себе на роль експерта, заявляючи, що він — «єдиний, хто стояв біля готелю «Москва» і захищав СРСР». Відданість Кремлю «жириновці» довели ще до голосування: відмовившись взяти іменні бюлетені, вони демонстративно залишили залу засідань. Подейкують, що кожен голос противників імпічменту коштував Кремлю від 10 до 30 тисяч доларів, якщо це так, то партійну касу ЛДПР партія влади поповнила 1 млн. доларів.

Звинувачувальна промова лідерів КПРФ базувалася на висновку Геннадія Зюганова: «Єльцин — цілковите зло для Росії».

Лідери фракцій «Наш дом — Росія» Володимир Рижков і «Яблоко» Григорій Явлінський звинуватили комуністів у тому, що, проштовхуючи імпічмент Бориса Єльцина, вони мають власну вигоду напередодні парламентських виборів. Безперечно, комуністична фракція ДД провела величезну роботу з дискредитації ідей демократії, ринкових відносин і створила міцні підвалини для завоювання комуністами більшості в новій Державній Думі.

На цьому тижні депутати розглядатимуть кандидатуру Сергія Степашина на посаду голови уряду Росії. Інформація з «Білого дому» свідчить про те, що багато хто з членів примаковського кабінету залишиться на місцях. Водночас в уряді вводиться нова посада першого віце-прем'єра з макроекономіки. На неї претендує голова бюджетного комітету ДД «яблучник» Олександр Жуков. Експерти вважають, що Сергій Степашин буде затверджений Держдумою як прем'єр-міністр уже на цьому тижні.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Нам би їхній клопіт

Згідно з опитуваннями, в Австралії переважна більшість людей готова скаржитися в разі поганого обслуговування. 42 відсотки визнають, що їхні сподівання на краще обслуговування істотно зросли протягом останніх двох років. 69 відсотків опитаних повідомили, що вони через поганий сервіс міняли компанії.

Цікаво, що навіть у ресторанах найчастіше нарікають не на ціну чи якість страв, а на те, як їх подають. Найкращої думки австралійці були про обслуговування в аптеках та перукарнях, найгіршої — у державних установах.

У бюрократичній Австралії розроблено детальні процедури, куди і як скаржитися. В державних організаціях вам навіть дадуть надруковану інформацію про систему оскарження рішень офіційних установ чи якості обслуговування. В департаменті імміграції навіть надрукували спеціальну брошуру багатьма мовами, в якій зазначено: на роботу приватних компаній ви можете поскаржитися до свого муніципалітету, спеціального департаменту із захисту споживачів або навіть до суду. Цікаво, що найбільші компенсації за погане обслуговування платять австралійські лікарі.

Павло АНГЕЛУЦА.

Канберра.

«Ігри патріотів» починають набридати

З наближенням дня виборів у Національні збори Вірменії політичні пристрасті розпалюються дедалі сильніше. Особливої пікантності передвиборному марафону надає участь у ньому колишнього міністра внутрішніх справ республіки, голови колись правлячої партії «Вірменський загальнонаціональний рух» Вано Сірагедяна.

Нагадаймо: цей ще донедавна всесильний політик після минулорічної зміни влади в Єревані потрапив в опалу, був звинувачений у багатьох тяжких злочинах, позбавлений депутатського імунітету і поспіхом залишив країну. Здавалося, що назавжди. Однак нещодавно Сірагедян очолив передвиборний список своєї партії і, крім того, висунутий кандидатом у депутати за мажоритарною системою. Це дало йому можливість відновити недоторканність — і колишній міністр повернувся до Єревана. Щоправда, уже в аеропорту його затримали і супроводили до прокуратури, але він поставився до цього спокійно: закон дозволяє арешт кандидата в депутати на термін не більш як 4 доби.

Зрозуміло, за цей час нічого нового Сірагедян слідству не сказав, однак продовжував наполягати, що його переслідують з політичних мотивів. Коли закінчився термін затримання, він активно включився в передвиборну боротьбу, вміло експлуатуючи образ так званого «ображеного політика». Як відомо, народу ображених шкода, що, на думку спостерігачів, грає сьогодні на руку екс-міністрові.

Вийшовши з ізолятора прокуратури, Сірагедян пообіцяв провести «сенсаційну прес-конференцію», але потім від цього наміру відмовився. Злі язики називають усе, що відбувається, добре відрежисованим фарсом, прозоро натякаючи, що владі насправді не вигідно доводити справу до суду над Сірагедяном, який володіє вибухонебезпечною конфіденційною інформацією. Шанси «головного злочинця» знову потрапити до парламенту помітно зростають. Зайве говорити, що все це вкрай негативно позначається на громадській свідомості.

Як засвідчують соціологічні опитування, напередодні виборів більшість виборців не довіряють ані владі, ані опозиції. Люди вважають: їх знову можуть ошукати. І це дає підстави припускати, що цього разу активність електорату, якому вочевидь починають набридати «ігри патріотів», буде не надто висока.

Армен ХАНБАБЯН.

Єреван.

Ретельніше треба, ретельніше

На вимогу групи народних депутатів «Голос України» опублікував (20.04.99) депутатський запит «Про зловживання службовим становищем народними депутатами України Григорієм Омельченком та Анатолієм Єрмаком». Незабаром народні депутати В. Червоній і Р. Безсмертний відкликали свої підписи під цим запитом.

Досвідчені парламентарі так аргументують своє рішення:

«Цей запит був підписаний також і нами. Ми підписали запит, не читаючи його змісту, що не вправі були робити.

Після оголошення запиту на Верховній Раді України 9 квітня 1999 року ми ознайомилися з його змістом і зрозуміли, що нас ввели в оману ініціатори цього запиту. На превеликий жаль, парламентська газета «Голос України» (20.04.99), а за нею і газета «Независимость» (21.04.99) без проведення перевірки викладеної у запиті неправдивої інформації оприлюднили його на своїх сторінках.

За своїм змістом запит є наклепницьким, таким, що ганьбить Г. Омельченка і А. Єрмака, принижує їх честь, гідність та ділову репутацію як офіцерів і народних депутатів України, чим завдав їм великої моральної шкоди.

Зокрема, до інформації, яка міститься в депутатському запиті та не відповідає дійсності і по суті є наклепницькою, належать такі твердження:

1. «Народні депутати Омельченко та Єрмак поширюють надуману ними інформацію про корумпованість у вищих ешелонах влади, в т. ч. у Верховній Раді України, чим створюють думку про Україну як державу кримінального характеру».

2. «В очах світової громадськості, а також в очах наших співвітчизників вони (тобто Г. Омельченко і А. Єрмак) принижують честь і гідність народних депутатів.., вони постійно беруть на себе не властиві депутатам функції оперативних працівників слідчих підрозділів».

3. «На порушення Конституції України, займаються збором неправдивої інформації (...) про причетність тієї чи іншої особи до злочинного світу».

4. «Чого варті кримінальні плітки Омельченка та Єрмака».

5. «Відносно них (тобто і відносно А. Єрмака) прокуратурою України уже велася кримінальна справа, яка нею не була доведена до логічного завершення».

6. «Вони (тобто Г. Омельченко і А. Єрмак) продовжують створювати (чинити. — «Голос України», 20.04.99) злочини проти держави та її громадян шляхом дезінформації та перекручування дійсних фактів».

7. «Вищезгадана діяльність Омельченка та Єрмака є не чим іншим, як прикриттям їх неофіційних корисливих стосунків із злочинним світом інших країн».

8. «Ці люди (тобто Г. Омельченко і А. Єрмак) створили враження про Україну як про злочинну державу по викраденню автомобілів».

Усвідомлюємо, що такими своїми діями ми ненавмисно звели наклеп на Г. Омельченка і А. Єрмака, принизили їх честь, гідність і ділову репутацію як офіцерів і народних депутатів України і завдали їм великої моральної шкоди. Тому просимо вибачення у народних депутатів України Григорія Омельченка і Анатолія Єрмака за завдану їм образу.

На підставі викладеного, керуючись статтями 19, 21 закону «Про статус народного депутата України», просимо:

— Голову Верховної Ради України Ткаченка О. М. дати відповідне доручення розмножити нашу заяву і вручити її народним депутатам;

— керівників міністерств і відомств, куди направлений запит від 9 квітня ц. р., врахувати нашу думку при його перевірці. Підписи, які ми поставили під запитом «Про зловживання службовим становищем народними депутатами України Григорієм Омельченком та Анатолієм Єрмаком» від 9 квітня ц. р., — відкликаємо;

— редакцію газети «Голос України», яка опублікувала без проведення перевірки 20 квітня ц. р. наклепницький запит від 9 квітня 1999 року, надрукувати у повному обсязі на тому ж місці у найближчому номері газети «Голос України» нашу заяву і вибачення.

З повагою,
народні депутати України
В. ЧЕРВОНІЙ,
Р. БЕЗСМЕРТНИЙ.

ВІД РЕДАКЦІЇ.

У цій ситуації залишається запитати шановних добродіїв Червонія і Безсмертного: чи читали ви заяву, яку підписали?

Якщо читали, то як можна твердити, що запит є «наклеп низький»? Таке визначення може давати лише суд, і за наклеп належить до 5 років позбавлення волі (ст. 125 КК України).

Звинувачення газети в публікації запиту без перевірки наводить на думку, що народні обранці Червоній і Безсмертний неуважно ознайомилися не лише з запитом і своєю заявою, а й із деякими законодавчими актами. Не можемо і припустити, що вони не знали змісту п.4 статті 8.3.4. Регламенту Верховної Ради, де, зокрема, зазначено: «Депутатський запит <...> публікується <...> у газеті «Голос України».

Усе це викликає ще багато запитань: чи всі документи, за які пани Червоній і Безсмертний голосують, вони читають? Чи потрібно редакції перевіряти закони, які підписує Президент? Чи читають в адміністрації Президента документи, які підписують, якщо представник Президента у Верховній Раді не завжди це робить?

Врожай-99

Спалахнула «зелена пожежа»

Дощова й прохолодна погода призвела до того, що на полях Миколаївщини інтенсивно пішли в ріст бур'яни. Обстеження засвідчують: термінового обробітку гербіцидами потребують озимі колоскові на площі понад 200 тисяч гектарів, а досі не оброблено й половини. Комусь «заважають» ті самі дощі, у когось на придбання хімікатів грошей не вистачає, а ще хтось просто забарився.

Потребують захисту від бур'янів і посіви ярих просапних. В Єланецькому районі прагнуть залучити до ручного обробітку плантацій, без чого не обійтися, все доросле населення — за кожним полем закріплено конкретних людей, визначено оплату їхньої праці. Та в багатьох місцях, знову-таки, посилаються на різні «об'єктивні» причини й зволікають з конче терміновою роботою. А пожежа, хай вона і зелена, відомо, на що здатна — серйозно пошкодити чи й зовсім знищити те, що маємо.

У номер

✔ Тернопіль

Хвороба століття наступає

Ще недавно Тернопільщина вважалася областю з найнижчим рівнем захворюваності на СНІД. Та вже нині від цієї невиліковної недуги тут померли двоє. Якщо за період з 1987 по 1997 роки в області було зареєстровано 44 ВІЛ-інфікованих, у 1998-му — одного хворого, то нинішнього — вже виявлено 89 вірусоносіїв.

✔ Запоріжжя

Працюєш краще, живеш... гірше

Хоча промислові підприємства Запоріжжя за чотири місяці досягли приросту обсягів випуску продукції (майже на 4%), на 30% збільшили випуск товарів народного споживання, а податківці міста постійно перевиконують плани мобілізації платежів до бюджету, міський бюджет тріщить по всіх швах. У квітні до нього не надійшло навіть 9 мільйонів гривень, хоча раніше менше як на 14 мільйонів доходна частина не опускалася.

Невтішна статистика й щодо бюджетної забезпеченості на одного мешканця області — 46 гривень (17-й показник по Україні), не кажучи вже про жителів обласного центру, які, хоч і працюють краще, ніж торік, мають від держави дедалі менше. Тож нема нічого дивного, що сесія міськради Запоріжжя відхилила проект бюджету на нинішній рік, оскільки його доходна частина на 69 мільйонів гривень менша торішнього рівня.

✔ Хмельницький

«Солодким ходокам» було несолодко

Керівники кондитерських підприємств України забили на сполох. Галузь, що нарощує виробництво, дає робочі місця, відраховує державі до 500 мільйонів гривень, експортує свою продукцію за кордон, опинилася на межі зупинки. Вітчизняний цукор, котрого мало б вистачити до нового врожаю, раптом зник. Основний виробник крохмальної патоки для кондитерів — Дніпропетровський крохмале-патоковий комбінат — зупинився через відсутність кукурудзи. «Обвал» стався раптово і наче навмисне.

Директорський корпус через народних депутатів, голів державних адміністрацій звернувся до Кабінету міністрів. Їх звідтіля спровадили в Мінекономіки. Ті відправили «солодких ходоків» знову в Кабмін. Коло замкнулося. Кажуть, цей гордіїв вузол може розрубати лише сам Пустовойтенко...

✔ Вінниця

Залишилися з порожнім гаманцем

На засіданні Державної податкової адміністрації, відзначалося, що лише три області — Вінницька, Закарпатська і Київська, виконали у першому кварталі фінансові зобов'язання перед державою. Вінничани, приміром, ще й забезпечили збільшення грошових надходжень, порівняно з попереднім роком, на 14,7 %. Переважно за рахунок «живих» грошей.

— Найбільше «знайшли» їх, — каже голова ДПА в області Ігор Кальніченко, — під час проведення таких операцій, як «Цукор», «Октан», «Ринок», перевірки банківських та комерційних структур.

Парадокс — сама область, яка є дотаційною, залишилася... з порожнім гаманцем. Держава за цей час заборгувала вінничанам стільки, скільки отримала від них.

✔ Фотофакт

За своє 25-річне існування Миколаївська художня школа випустила понад 1200 учнів, багато з яких вступили до одеських театрального та педагогічного інститутів.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Соціальний бюджет: що написано пером, те — наче вилами по воді...

Вітчизняна державна соціальна політика нагадує жебрака з одвічним репертуаром на кшталт «Ми люди не місцеві...»

Вітчизняна державна соціальна політика нагадує жебрака з одвічним репертуаром на кшталт «Ми люди не місцеві...». Дивовижний своєю постійністю популізм соціальних програм, зрештою відзначається стабільністю ідей і відсутністю коштів на їх втілення. Згадаймо хоча б останній винахід соціального адресного захисту населення від бідності — першоквітневий жарт Кабінету міністрів у вигляді постанови про цільову допомогу малозабезпеченим сім'ям, згідно з якою держава надає такій сім'ї соціальну милостиню в розмірі кількох гривень, зате регулярно. Запитаймо себе, чи варто займатися соціальним популізмом на порожньому місці? Чи не розумніше й чесніше було б писати закони, виходячи з можливостей бюджету на їх фінансування, а не навпаки, як у нас заведено.

Схоже, чимось подібним до такої процедури і зайняті нині чиновники з установ соціального захисту населення. У світлі указу Президента України про основні напрями соціальної політики до 2000 року робоча група, очолювана заступником міністра праці і соціальної політики України Василем Руденком, за моральної й матеріальної підтримки Міжнародної організації праці і Всесвітнього банку розробляють модель соціального бюджету країни.

Перша версія цієї моделі з'явилася на світ у лютому поточного року і, як запевняють розробники, вже функціонує — дає змогу здійснити складні імітації та прогнози комплексної роботи вітчизняної системи соціального захисту. Окремі її аспекти враховано при формуванні держбюджету на 1999 рік.

За словами першого заступника міністра праці і соцполітики Світлани Вегери, чергову версію фінансування слід розробити і подати урядові до загальної бюджетної кампанії, щоб соціальний бюджет встиг вписатися в державний.

Залежно від рівня розвитку економіки, держави перерозподіляють від 7 до 30% ВВП через національні системи соціального захисту. В Україні нині затрати на її потреби становлять близько 25% ВВП. Завдання розробників соціального бюджету — правильно й чітко розписати, що на що витрачати. Офіційна система діючого захисту населення успадкована ще з часів СРСР. Вона фінансується через державні дотації, Пенсійний фонд, Чорнобильський фонд тощо.

Особливості фінансування в Україні нагадують зачароване коло: підприємства не працюють, люди не отримують зарплату, відповідно не сплачують податків, у бюджеті бракує коштів на соціальні потреби, знижується рівень життя населення і т. ін. і т. п. В результаті, хоч якою досконалою буде модель соціального бюджету, в ній буде чітко вписано лише витратну частину. А щодо прибутків, то теоретично зрозуміло, звідки вони мають надходити, а на практиці повертаємось до філософського каменя на роздоріжжі, на якому викарбувано: поки не запрацює економіка, соціальний захист залишається гарною казкою про мертву царівну. Пиши соціальний бюджет чи не пиши, реальних коштів від того не прибуде.

Ольга ВАУЛІНА.

Губить людей не пиво...

Проблема

«Комсомольський синдром» — загадкова хвороба невідомого походження — впродовж останніх чотирьох років звалив у місті понад 500 осіб. На щастя, обійшлося без летальних наслідків. Зрештою, обласна санепідемстанція офіційно оприлюднила думку, що недуга виникає під впливом комбінованої дії хімічних елементів, які надходять у повітря з промисловими викидами місцевого гірничо-збагачувального комбінату. Тому й прозвучало дисонансом припущення міського голови Олександра Попова, що хвороба — від питної води. Шістдесятитисячне місто п'є з Дніпра.

Голова комісії з питань екології та раціонального природокористування Полтавської обласної ради, він же головний санітарний лікар Кременчука, Віктор Акімов, як фахівець-санепідеміолог, також не відкидає «водну» версію.

Міська водозабірна станція (єдина) розташована буквально поряд з місцем скидання господарчо-фекальних та промислових стоків сусіднього Кременчука. Зауважте, що водозабір розташовано нижче за течією, а потужність викидів становить 75 тисяч куб. м за добу. Також вище по Дніпру, але вже з правої сторони — ще два каналізаційні колектори: Крюківський і Світловодський (Кіровоградської області), які викидають щодоби 40 тис. куб. м нечистот. Що надходить з сусіднього міста, достеменно не знає ніхто.

Чого вартий «букет» від одного тамтешнього заводу чистих металів! А ще є і свій, «рідненький», колорит із «сюрпризами» від ПГЗК — потужністю в 25 тис. куб. м. І все це, вибачте, під носом у комсомольчан. Дані лабораторних досліджень підтверджують, що ця питна вода — низької якості, особливо за бактеріологічними показниками. Їх невідповідність санітарним нормам перевищує 122 відсотки.

Та офіційна точка зору на цю проблему остаточно не сформована.

Віктор Акімов пропонує брати воду для Комсомольська із... Кременчука. (Для довідки: місто здійснює забір води нижче греблі Кременчуцької ГЕС, має там потужні пристрої для цього, які використовуються не сповна. Вода звідти подається не лише до всього лівобережного Кременчука, а й двома підвідними дюкерами через Дніпро на праву — Крюківську — сторону. Якість води тут вважають однією з кращих на всій річці.)

Для здійснення цього проекту вже навіть розроблено схему, оскільки такий варіант водопостачання двох сусідніх міст пройшов випробування у 1986 році. Тоді в авральному порядку на Пслі за півроку спорудили потужну насосну станцію, проклали водогони. З'ясувалося, що вода із Псла взагалі непридатна для споживання, бо надзвичайно забруднена солями важких металів. Це — по-перше. А по-друге, вже після першої пробної прокачки Псел біля насосної обмілів наполовину. На щастя, з дніпровською водою все обійшлося(?), а новобудови так і стоять без діла: потужна насосна і дві нитки водоводів — на Кременчук труба діаметром 1100 мм, на Комсомольськ — 700. От Акімов і пропонує ввести їх в експлуатацію, качаючи воду в один бік — на Комсомольськ.

— У такий спосіб ми «вбиваємо» двох зайців: забезпечуємо водою Комсомольськ і «по дорозі» села приміського району. Ці села, а їх більше десяти —Остапці, Бондарі, Кузьменки, Крамаренки та інші, — «під ковпаком» у нафтопереробного заводу. Вже десятиліття селяни тут п'ють привізну воду, бо із своїх криниць рідину хоч у баки авто заливай.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

99 Передплата

Познайомив «Голос України»

(Початок на 1-й стор.).

До речі, письмовий стіл сім'ї Володимира Кізіма дуже знадобиться, бо тут виховують четверо дітей. Є й школярі, тож буде де готувати домашні завдання. Дружина Володимира — санітарка в сільській дільничній лікарні. Щоб вижити в цей скрутний час, глава сім'ї майже щоліта від'їжджає в південні області України на заробітки у склади будівельної бригади. Тим часом дружина з дітьми обробляють 70 соток городу. Отож мають свою картоплю, городину, тримають живність. А на канікулах старші діти ще вдосвіта поспішають до лісу, де збирають гриби, які одразу здають заготівельникам із Польщі. Батько з гордістю розказує про своїх діточок: не білоручками ростуть, як, зрештою, і більшість їх сільських ровесників... За виручені за гриби гроші, а також ті, що заробив батько, Кізіми купили автомобіль, щоправда, не новий, але в господарстві він — добра підмога. І хоча ця працьовита родина весь час у клопотах, однак знаходить час, щоб почитати «Голос України» (до речі, у Володимирецькому районі багато шанувальників нашої газети). Найбільше, як сказав Володимир, подобаються статті про життя, яким воно є насправді, без прикрас.

Сім'я лікаря Ярослава Сервetника, людини інтелігентної, надзвичайно ерудованої, не така численна, але дружна. Дружина Ярослава — вчителька. Мають дочку — студентку медичного вузу, менша — школярка. Великих статків не нажили, бо нині вчителям і медикам, самі знаєте, як зарплату виплачують... Але в цій родині люблять книгу, пресу, в тому числі й «Голос України». На це не шкодують і останні копійки.

Хай щастить нашим передплатникам! Залишайтеся з нами!

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

АТВТ «Овруцький молконсервкомбінат» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 25 червня 1999 року о 10.00 за адресою: Житомирська область, м. Овруч, вул. Б. Хмельницького, 92, у приміщенні клубу.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність за 1998 рік та завдання на 1999 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії. Затвердження балансу товариства за 1998 рік.
3. Звіт про використання прибутку за 1998 рік та проект використання прибутку на 1999 рік.
4. Різне.

Реєстрація акціонерів 25 червня 1999 року з 8.30 до 9.50 у приміщенні клубу.

Для реєстрації необхідно мати паспорт або документ, що засвідчує особу; для представників акціонерів —доручення на право участі у зборах.

Арбітражним судом Київської області (м. Київ-33, Жилянська, 6.58 «б») порушено справу № 13/126-99 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю Української регіональної фірми «Сервіс комплексний автомобільного транспорту-5С»-ЛТД (255190, м. Славутич Київської області, Привокзальна площа, 1), р/р 26008301325019 в Славутському відділенні АК Промінвестбанку України (м. Славутич Київської області, вул. Героїв Дніпра, 2, МФО 321154).

Кредиторам та можливим санаторам звертатися до суду протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дела о банкротстве:

— № 2-1/1809 от 23.02.99 г. — фирмы «Дарбас» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, г. Симферополь, ул. Кубанская, 18), р/с № 26000301321675 в ПИБ, МФО 324430, код ОКПО 20666729;

- № 2-1/1808 от 23.02.99 г. — РСП—200 (юридический адрес: Автономная Республика Крым, г. Симферополь, ул. 60 лет Октября, 18, кв. 36), р/с № 26001312590001 в ВО УСБ, МФО 384599, код ОКПО 20748806;

— № 2-1/1806 от 23.02.99 г. — ПКФ «Крымпромдрев» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, г. Симферополь, ул. Трубаченко, 18, кв. 35), р/с № 26002301320920 в ПИБ, МФО 324430, код ОКПО 22257604.

— № 2-1/1807 от 23.02.99 г. — фирмы «Арад» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, г. Симферополь, ул. Севастопольская, 57), р/с № 26002010004402 в ОКБ, код ОКПО 20746664;

— № 2-1/1805 от 23.02.99 г. — МЧП «Дина» (юридический адрес: Автономная Республика Крым, г. Симферополь, ул. Пушкина, 8), р/с № 260083172100 1 в УСБ, МФО 324010, код ОКПО 19453537.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 146/10 — 219 про визнання банкрутом ВКФ «Каріна» (м. Калинівка Вінницької області, вул. Леніна, 67, р/р 2600430112 в Калинівському АК ПІБ).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації.

ТОВ «Адрія» (м. Чернівці, вул. Коломийська, 13, тел. 29-029) оголошує зменшення статутного фонду, починаючи з 26.04.99.

Арбитражным судом Донецкой области (340105, г. Донецк, б-р Пушкина, 34) возбуждены дела о банкротстве:

— 12/26б — малого внедренческого научно-производственного предприятия «Комплекс», г. Авдеевка, ул. Тургенева, 54, р/с 26007200122001 в Авдеевском отделении АПБ «Украина», МФО 334293, код 23349231;

— 18/181б — хозяйственного общества с ограниченной ответственностью «ХЭЛП», г. Авдеевка, ул. Ленина, 119; р/с 26000200055001 в Авдеевском отделении АПБ «Украина», МФО 334293, код 21977348.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

До уваги акціонерів ВАТ «Саливонківський цукровий завод»!

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів, які розпочалися 5 травня 1999 року і які було перервано, продовжаться 21 травня о 12 годині за адресою:

Київська область, Васильківський р-н, с. Гребінки, вул. Південна, клуб ВАТ «Саливонківський цукровий завод».

Реєстрація акціонерів з 9.00 до 11.30.

Правління товариства.

Арбітражний суд Закарпатської області (294000, м. Ужгород, пл. Народна, 4) порушив справу №6/59 про банкрутство МП «Калина» м. Ужгород.

Юридична адреса та реквізити: Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Коцюбинського, 2А/517, р/р 2600430011427 в АКБСР «Укрсоцбанк», Закарпатська обласна дирекція, код ОКПО 13588408, МФО 312011.

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Закарпатської області (294000, м. Ужгород, пл. Народна, 4) порушив справу № 6/58 про банкрутство МПП «Гея» м. Мукачеве.

Юридична адреса та реквізити: Закарпатська обл., м. Мукачеве, вул. Росвіговська, 38/16; п/р 26001301145044 в АК Промінвестбанк, Закарпатське головне відділення. Код ОКПО 13601362, МФО 312163.

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Київської області (252033, м. Київ-33, вул. Жилянська, 58-б) порушив справу за № 98/5б-99 про банкрутство Колективного сільськогосподарського підприємства «Бурківці». Юридична адреса: 256566, с. Бурківці, Тетіївського району, Київської області, р/р 26001201299001 в РАК АПБ «Україна» м. Тетіїв, МФО 321381, ЗКПО 04305334.

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів і санаторів протягом місяця від дня опублікування оголошення.

Державна податкова інспекція у м. Чернігові повідомляє, що арбітражним судом Чернігівської області (250000, м. Чернігів, вул. Леніна, 43) порушено справи про визнання банкрутами:

— приватного підприємства «Богдана» (м. Чернігів, вул. Свердлова, 68, р/р 26009006401 в АКБ «ОЛБАНК») — справа № 4/75б;

— товариства з обмеженою відповідальністю Компанія «Мако» (м. Чернігів, вул. Коцюбинського, 64, кв. 7, р/р 26007301830295 у Чернігівському головному відділенні АБ «Промінвестбанк») — справа № 9/96б;

— приватного підприємства Виробничо-комерційна фірма «Кумир» (м. Чернігів, вул. Фрунзе, 132-а, кв. 2, р/р у Чернігівській філії банку «Синтез») — справа № 4/90б/49;

— товариства з обмеженою відповідальністю «ОПТМ» (м. Чернігів, вул. Савчука, 3, кв. 222, р/р 260072349001 у Чернігівському відділенні «Укрінбанку») — справа № 4/97б;

— приватного підприємства «Квабак» (м. Чернігів, вул. Леніна, 21-а, р/р у Чернігівському відділенні АПБ «Україна») — справа № 9/99б;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Данко» (м. Чернігів, вул. Грибоєдова, 29, р/р 26002301830579 у Чернігівському головному відділенні «Промінвестбанку») —справа № 4/99б;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Неско» (м. Чернігів, вул. Леніна, 34, р/р 26005175500 1 у Чернігівському відділенні «Укрінбанку») — справа № 4/96б;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Автогазкомплект» (м. Чернігів, вул. Леніна, 68, р/р 26000300000118 у Чернігівському відділенні КАБ «Демарк») — справа № 4/98б;

— товариства з обмеженою відповідальністю «Капітан» (м. Чернігів, вул. Шевченка, 5, кв. 114, р/р 2600130345100 у Чернігівській дирекції УСБ) — справа № 4/77б;

— дочірнього підприємства «Мрія» ВАТ «Каротин» (м. Чернігів, вул. Борисенка, 45, р/р 26008200015001 у Чернігівській дирекції «Агропромбанку») — справа № 4/89б.

Арбитражным судом Луганской области возбуждено дело № 11/6-б о банкротстве малого коллективного предприятия «Каштан» (г. Свердловск Луганской области, ул. Орджоникидзе, р/с 26009301220069 в ПИБ г. Свердловска, МФО 304472, код 20154573).

Письменные заявления с имущественными требованиями к должнику принимаются в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а, Арбитражный суд Луганской области.

Арбітражний суд Запорізької області (330001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушив справу № 5/2/132 про банкрутство Запорізького обласного державно-кооперативного виробничого об'єднання «Облагротехсервіс». Юридична адреса боржника: 330095, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 152, р/р 26005800099001 в Запорізькій облдирекції «Агропромбанку» МФО 313366, код 13632718.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Арбитражным судом Луганской области возбуждено дело № 11/89б о банкротстве Попаснянской межрайбазы Луганского облпотребсоюза (Луганская область, Попаснянский р-н, г. Попасная, ул. Чехова, 28, р/с 26009201118001 в АК АПБ «Украина» г. Попасная, МФО 304063, код 01744671).

Письменные заявления с имущественными требованиями к должнику принимаются в месячный срок с момента публикации объявления по адресу: 348000, г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3а, Арбитражный суд Луганской области.

Арбітражним судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/446-7/182 про визнання банкрутом Виробничого шкіряного об'єднання «Світанок» (м. Львів, вул. Промислова, 53).

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування даного оголошення.

Арбітражний суд м. Києва за заявами Державної податкової інспекції у Радянському районі м. Києва порушив справи про банкрутство:

1. Приватного підприємства «Тандем-безпека», справа № 18/129. Адреса: м. Київ, вул. Дегтярівська, 53. Р/р 260050100017 0 в АКБ «Правекс-банк», МФО 300409, код 24736852.
2. Товариства з обмеженою відповідальністю «Далдері», справа № 4/105-б. Адреса: м. Київ, вул. Щербакова, 49-б. Р/р № 2600186 в 5-й Київській філії АППБ «Аваль», МФО 322612, код 23528531.
3. Київського благодійного драмтеатру «Резонанс», справа № 6/300. Адреса: м. Київ, вул. Франка, 30, кв. 38, р/р № 26004200003128 в Радянському відділенні УСБ, МФО 322238, код 21538726.

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до Арбітражного суду м. Києва протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Одеської області (270032, м. Одеса, пр-т Шевченка, 4) порушив справу № 17-2/1513 про банкрутство ЗАТ «Укрторгбудматеріали», 272300, Одеська обл., м. Білгород-Дністровський, вул. С. Лазо, 40, п/р 26009301510139 у Білгород-Дністровському відділенні ПІБ, МФО 328436.

Кредиторам, а також можливим санаторам направляти майнові вимоги до боржника у місячний термін з дня публікації оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/443-23/106 про визнання банкрутом Державного комунального підприємства «Бон» (м. Львів, вул. Клепарівська, 25-а).

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування даного оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (252039, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-В) порушив справу № 6/154 про визнання банкрутом СП ТОВ «Інтерконтиненталь-Інвест», зареєстрованого за адресою: м. Київ, вул. Львівська, 18, р/р 260001078 в АППБ «Аваль», МФО 300335.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Рішенням Ради **АТ «Подільський цемент»** загальні збори акціонерів товариства, призначені на 21 травня 1999 року, відмінені.

Про час і місце проведення зборів акціонерів товариства буде повідомлено додатково в передбаченому Законом порядку.

Більш вичерпну інформацію з питань підготовки та проведення зборів ви можете отримати, зателефонувавши в м. Кам'янець-Подільський, тел.: (03849) 3-95-20, 6-71-21, 3-23-56.

Арбітражним судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/447-7/181 про визнання банкрутом Будівельного управління № 52 Відкритого акціонерного товариства «Галбуд» (м. Львів, вул. Лазаренка, 2).

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування даного оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу № 2/445-7/183 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Слов'яночка» (м. Львів, вул. Тернопільська, 2).

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування даного оголошення.

У номер

✔ Херсон

Свято козацької слави

Під старовинним містом Бериславом, на території колишньої Кам'янської Січі, відбулося відкриття пам'ятника славетному кошовому отаманові Костю Гордієнку. Він свого часу був рівнею чи й не самому Іванові Сіркові. Шанувальники козацької минувшини з болем говорили про запустіння та занедбаність святого для українців місця, і лише тепер завдяки наполегливості тутешнього козацтва й зусиллям адміністрації вдалося знайти кошти на недешевий проект.

Урочистості на високих кручах Дніпра переросли у справжнє свято з виступами фольклорних колективів і, звісно, козацькою юшкою.

✔ Рівне

Музей миру

Такий музей — перший в Україні — відкрито у Рівненському економіко-гуманітарному інституті. Професор Степан Дем'янчук виношував його створення впродовж п'яти років. Зібрані матеріали й документи відображають шлях України в подоланні збройних конфліктів, починаючи з часів Київської Русі.

✔ Полтава

А з неба видно все...

Любителі літальних апаратів Кременчука об'єдналися в міський «Аероклуб». Новонароджене «дитя» оголосило про серйозні наміри твердо стати на ноги в повітрі. Вже найближчим часом буде закуплено надлегкий літак «А-20», парашутну техніку. В перспективі можливе створення ланки пілотажних літаків типу «Як-52», планерного відділення. У планах клубу — навчання всіх бажаючих льотної справи, практична допомога сільському господарству тощо.

✔ Київ

Їм смішно чи весело?

До столичної прем'єри мюзиклу «Бульба» залишилось менше тижня. Якщо зважити, що тут, окрім артистів Києва та Львова, зайнята вся чоловіча хорова капела імені Ревуцького, а терміни дуже короткі, то починання здається майже авантюрним. Утім Тарас Бульба, герой вистави, теж авантюрно прискорював події. Повіз синів на Січ показати війну, а війни, як на зло, нема! Тоді він інспірував перевибори кошового — і війна тут як тут!

Але автори мюзиклу, композитор Іван Небесний та лібретист Юрій Жигун (на знімку), покладаються не лише на удачу, а й на досвід. Перший після консерваторії стажувався в Польщі, Німеччині, Латвії, другий — письменник, культуртрегер, бізнесмен. А смішно їм чи просто весело — питання відкрите...

Дебати про свободу преси

Точка зору

(Початок на 1-й стор.).

Минулого тижня відбулися парламентські слухання про стан свободи слова в Україні. Народні депутати вжили багато гірких і справедливих слів.

І, сказати б, паралельно відбуваються дебати про свободу слова у Ватутінському районному суді Києва, де з 6 травня розглядається справа Олександра Горобця, взятого під варту ще 30 вересня минулого року.

Нагадую: прокуратура Києва інкримінує Олександрові Олександровичу, тодішньому головному редакторові опозиційної до виконавчої влади «Правды Украины», друкування якої було незаконно зупинено у видавництві за наказом тодішнього міністра тодішнього міністерства інформації Зиновія Кулика, що буцімто він, Олександр Горобець, двічі, 10 і 30 вересня 1998 року, всіляко приставав до тодішньої працівниці редакції Л. Калініної, намагався її зґвалтувати та ще й примушував її до статевого зв'язку, використовуючи при цьому своє службове становище.

Завбачливо озброєна диктофоном, пані Людмила Калініна старанно записувала ті буцімто домагання. На підставі тих записів і було затримано Олександра Горобця і ось уже восьмий місяць він перебуває в Лук'янівській в'язниці.

Те, що представив експерт у судовому засіданні, записами назвати не можна. Бо й слів розібрати було неможливо.

Епізоди, на основі яких звинувачено журналіста, в судовому засіданні розсипаються на основі показань і самої Л. Калініної, і свідків. Наприклад, виявилося, що 10 вересня 1998 року в зазначені години і хвилини «спроби зґвалтування» Олександр Горобець із сином був... в універмазі «Україна» і купував одяг, а не посягав на жіночу честь пані Калініної (що засвідчують не лише година і хвилина, зазначені на чеку, але й свідки). Так само не витримують критики й інші «епізоди».

Цікаво відзначити, що старший прокурор кримінально-слідчого відділу міської прокуратури Кузовкін, як тільки втямив, що розсипається й «епізод» від 10 вересня, тут же направив слідчого столичної прокуратури Проскурніка, який саме й «варив» звинувачення проти Олександра Горобця, до універмагу «Україна». А це є грубим порушенням закону, бо справа вже розглядається в суді й органи попереднього слідства не мають права продовжувати щось по справі. До того ж в універмазі вже відповіли на відповідний судовий запит. Отакі «кухарі» в міськпрокуратурі.

Інтересно нагадати і те, що так звану потерпілу Л. Калініну у вересні 1998 року зарахували до Академії внутрішніх справ. Цінну кадру готують правоохоронні органи.

До речі, дружина Олександра Горобця — Ольга Горобець на той час працювала в цій же редакції. Чоловіки, чи знайдеться серед вас такий дурень, який у цій ситуації приставатиме до іншої жінки? Жінки, щоб зробила кожна з вас, аби такий малахольний таки знайшовся? Та сказала б дружині: передай своєму, хай не чіпляється.

Залишається відкритим питання і щодо правової оцінки дій правоохоронців, які в порушення ст.97 не вжили всіх можливих заходів, щоб запобігти злочинові або припинити його. Адже про нібито скоєний О. Горобцем злочин їм стало відомо 15 вересня минулого року, справу порушено вже 16 вересня не більше не менше —заступником прокурора навіть не району, а міста. І тільки 30 вересня, коли О. Горобець «скоїв» ще одну спробу зґвалтування, його було заарештовано і почалися проводитися слідчі дії. Тобто фактично спровоковано здійснення другого «замаху», якщо він був. Але ж не було!

Як відомо, американський Комітет захисту журналістів заніс Президента нашої держави до першої десятки світових «ворогів преси», тобто свободи слова. Це образливо не лише для Президента, а й для всіх нас, громадян України. Але з другого боку, з конкретної справи, справи Олександра Горобця, безумовно витікає, що «куховари», подібні до тих, які є в столичній прокуратурі, можуть нашкодити іміджеві не лише Генеральної прокуратури України, де фізично не можуть вивчати кожну справу і мусять покладатися на підлеглих. Тим більше це не може робити Президент держави.

Залишається сподіватися, що суддя Ватутінського райсуду Антоніна Андрієнко, яка веде процес, вельми кваліфікована й досвідчена, відновить справедливість. І зайвий раз доведе незалежність суду. А цим допоможе і керівникам інших гілок влади. Бо справою вже зацікавилися в Раді Європи.

Сергій ПРАВДЕНКО,
головний редактор газети «Голос України» з творчих питань, народний депутат України, громадський захисник Олександра Горобця на процесі.

І КУІн упав. За «принципом доміно»

Відбувся II Всеукраїнський з'їзд інтелігенції

Минуло чотири роки, коли І Всеукраїнський з'їзд інтелігенції народив ще одну чи то партію, чи то громадську організацію — КУІн, де «політичні лідери принаймні можуть зустрічатися навіч і хоча б слухати один одного». Ця цитата — з доповіді голови КУІну Івана Драча на II з'їзді.

Чи змінилося щось в Україні за чотири роки, які минули? Надаємо можливість читачам самим дати відповідь на це запитання. Додамо лише, що знову противники нашої незалежності організували знущання з української церкви, занепад національної культури та освіти поглибився, засоби масової інформації, здолавши період повальної русифікації, вступили у стадію нахабного цинізму. Не випадково Л. Кучма потрапив у «почесну» шеренгу світових «ворогів преси».

Про все це говорили й основні доповідачі, й делегати з'їзду. Але кому вони адресували свої претензії? Виконавчій владі? Так, її представники, зокрема, міністр культури Д. Остапенко й інші, сиділи в почесній президії шановного зібрання. А поряд керівники «Просвіти», творчих спілок... Чи в них негаразди зі слухом?

Не потрібна виконавчій владі національна інтелігенція, й даремно голова КУІну Іван Драч набивається в партнери до Л. Кучми, В. Пустовойтенка, Д. Остапенка, М. Рудька (у звітній доповіді список довший).

Тим більше що тих, хто говорить тихо, мало хто чує. А про поміркованість, невизначеність і нерішучість інтелігентів-українців переконливо свідчать рішення II з'їзду, якщо так можна назвати волання й заклики «Не пустуйте!». Кіт, як зробив висновок байкар, слухає та смачно їсть.

І останнє. На І з'їзді інтелігенції лунали закиди, що от, мовляв, утворення нової громадської організації починати б знизу, а не згори, з Києва. На II з'їзді говорили різкіше — «Яке політичне обличчя КУІну?» Ніхто не відповів на це питання. Не визначився з'їзд і з вибором — кого з кандидатів на президента України підтримуватиме інтелігенція. Президія просила присутніх не поспішати.

То що, й КУІн упав перед тими, хто солодко говорить та вперто творить гірку реальність? За «принципом доміно» слідом за більшістю політичних партій.

Віталій АБЛІЦОВ.

Спорт

Вирішальні останні секунди...

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 25-й тур.

«Динамо» — «Зірка». 1:0. 12 000. Головко, 41. **«Металіст» — «Шахтар». 1:1.** 25 000. Іваненко, 89 —Матвєєв, 86. **СК «Миколаїв» — «Металург» Зп. 0:4.** 4 000. Маркін, 31, Топчієв, 47, Полтавець, 77, Моргунов, 90. **«Таврія» — «Прикарпаття». 3:0.** 10 500. Осипов, 15, 68, з пенальті, Антюхін, 81. **«Металург» Д — «Кривбас». 0:2.** 1 000. Симаков, 13, 48. **«Нива» — ЦСКА. 1:2.** 4 000. Дем'янчук, 30 — Олійник, 10, Балицький, 15. **«Металург» М — «Ворскла». 1:0.** 7 500. Плотко, 89. На 75-й хв. з поля вилучено полтавця Першина (дві жовті картки). **Поєдинок «Карпати» — «Дніпро» перенесено на 26 травня.**

	В	Н	П	М	О
ДИНАМО	18	4	1	59—14	58
ШАХТАР	17	3	5	63—24	54
КРИВБАС	12	10	3	32—13	46
Карпати	12	8	4	42—25	44
Металіст	12	5	8	27—27	41
ЦСКА	10	8	5	30—22	38
Металург М	11	5	8	31—24	38
Металург Зп	10	3	11	38—39	33
Таврія	8	7	10	27—31	31
Зірка	8	6	10	22—28	30
Нива	6	7	12	23—33	25
Металург Д	6	7	12	24—40	25
Ворскла	6	5	13	23—35	23
Дніпро	6	4	13	17—34	22
ПРИКАРПАТТЯ	4	5	16	20—51	17
СК МИКОЛАЇВ	2	5	17	13—51	11

БОМБАРДИРИ: Шевченко («Динамо») — 16 м'ячів, Паляниця («Карпати»), Полтавець («Металург» Зп) — по 12.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Справа дійшла до овертайму

У Норвегії фінішував чемпіонат світу з хокею. У фінальних матчах, які відбулися в Ліллехаммері, зійшлися збірні Чехії та Фінляндії. Спочатку виграли чехи — 3:1, наступного дня фіни взяли реванш — 4:1. Кількість закинутих і пропущених шайб до уваги не бралася. Отож було призначено овертайм (додатковий період). І щастя всміхнулося олімпійським чемпіонам Нагано — хокеїстам Чехії. Вони закинули шайбу і стали володарями золотих медалей. Фіни — срібні призери.

У матчі за «бронзу» команда Швеції виграла у збірної Канади — 3:2.

В. Б.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200320.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311088.
1 2 3 4 5 6 .. 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України